

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

1 (43)

Joensuu Campus – Photographer: Varpu Heiskanen

Book of abstracts / Abstaktikirja / Abstractbok

Linguapeda 2021

14.-15.5.2021

University of Eastern Finland / Itä-Suomen yliopisto / Östra Finlands universitet

Table of contents / Sisällysluettelo / Innehållsförteckning

Table of contents / Sisällysluettelo / Innehållsförteckning	2
Forewords / Alkusanat / Förord.....	6
Keynote speech / Pääpuhuja / Huvudtalare.....	7
Professor David Little (Trinity College Dublin): Lifelong language learning, learner autonomy and the European Language Portfolio	7
Introductory speeches / Alustuspuheenvuorot / Inledningsanföranden	8
University teachers Ville Tahvanainen, Maarit Turunen & Satu Reinikainen (University of Eastern Finland): Pakoruotsi – From Must to Lust? Pedagogical Escape Room to Learn Swedish	8
Lecturer Mari Kuusimäki (University of Eastern Finland Teacher Training School): Immersive Teaching and Learning – Recent Developments	8
Poster presentations / Posterisitelmät / Posterpresentationer	9
Iris Hubbard, Jenny Torroledo Castillo, Nicole Chapman, Nhan Tran, Ruilan Ma, Quynh Vu, Anja Studer, Cecilia Mazzuca, Fernanda Alfaro Chavez, Saskia Koster, Nan Ni & Ritva Kantelinen: Parents’ Perspectives on Early Foreign Language Teachers: A Cross Cultural Comparative Study.....	9
Minju Kang, Ritva Kantelinen, Maria Kautonen & Hilikka Koivistoinen: Planning and implementing multilingual and multicultural events for children – Voices from student teachers and primary school pupils	9
Valentina Reina, Ritva Kantelinen, Kati Kajander, Kirsi Marjaana Wallinheimo & Olli-Pekka Salo: Mediation in Foreign Language Education: A Model for Primary School Teachers.	10
Satu Tuomainen: The role of anonymity in live participation platforms for online language learning	11
Oral presentations / Suulliset esitelmät / Muntliga presentationer	12
Carmen Galván Malagón: Normalization of ICT after the COVID 19 pandemic. Attitudes of school teachers of English	12
Raisa Harju-Autti: Kielellisesti tuettu opetus (kietu) yläkouluikäisten maahanmuuttajaoppilaiden pedagogisena tukena	12

Raili Hilden: Summative assessment in principle and practice - Finnish Language teacher students speak their minds	13
Leila Impola: Oman äidinkielen opetus tukee elinikäistä oppimista	14
Karoliina Inha: Havaintoja 1. luokan A1-englannin oppijoiden orastavista minäpystyvyyden ja kielenoppimiskäsitysten ulottuvuuksista	15
Amor Jebali: Fact versus Fiction: social media as learning tools to promote self-regulation and collaboration	16
Annamari Kajasto: Eurooppalaista kielisalkkua räätälöidään esi- ja perusopetuksen oppilaiden ja opettajien käyttöön – taustaa ja tavoitteita	16
Maria Kautonen & Henna Heinonen: Taitotasokuvauksista käytännönläheiseen palautteeseen – Arviointityökalu ääntämisen opetukseen	17
Niina Kekki, Leena Maria Heikkola & Elisa Repo: Tulevien aineenopettajien käsityksiä kielen roolista oppimisessa ja opettamisessa	18
Katja Kempainen: Autenttiset kielenkäyttötilanteet lukiolaisten kielitaidon arvioinnissa	19
Paula Keskinen & Pia Pale: Suomen steinerkoulujen kieltenopetuksen tutorhanke 2021-2022 Hankkeen esittely	19
Ljiljana Knezevic: Oral communication in synchronous online foreign language lessons	20
Natalia Koricheva: Teaching English to Young Learners: Russian Context.....	21
Anne-Maria Kuosa & Anne Dragemark-Oscarson: Työelämän kielitaito oikeustieteellisen tiedekunnan ruotsin kielen opintojen	21
Riita Lahtinen: Kosketusviestit, haptiisit yksilöllisiksi sanakirjoiksi - tukemaan monitarpeisia lapsia	22
Magdalini Lontou: Cross-linguistic mediation: examples of the METLA project.....	23
Milla Luodonpää-Manni, Kaisa Hahl & Toni Mäkipää: Kieltenopettajien käsityksiä etäopetuksesta	23
Minna Maijala, Leena Maria Heikkola, Salla-Riikka Kuusalu, Päivi Laine, Maarit Mutta & Judi Rose: Opiskelijoiden näkemyksiä eettisesti kestävästä kielten opetuksesta	24
Paula Mattila & Karoliina Inha: Mediaatio – toimijuutta toiseuksien välille	25
Tiina Matveinen: Multiliteracy in mathematics – story-based mathematics lessons in a second grade of primary school	25

Johanna Moilanen: Saksan ja ruotsin opettajien käsityksiä ääntämisen opettamisesta	26
Maarit Mutta, Päivi Laine & Sinikka Lahtinen: Monikielisten kirjoittajien sanastokeskittymät elinikäisen oppimisen tukena.....	27
Katja Mäntylä & Paula Kalaja: Monikielisyys vieraan kielen luokkahuoneessa tulevien englanninopettajien visioimana.....	28
Katja Mäntylä, Outi Veivo, Pirjo Pollari & Jaana Toomar: Kielivalinnat: paljon on jo tehty, miksei se riitä?	28
Katja Mäntylä, Anssi Roiha & Hannele Dufva: Varhaisessa CLIL-opetuksessa olevien oppilaiden käsityksiä vieraan kielen käytöstä.....	30
Karita Mård-Miettinen, Ari Huhta, Anni Stylman, Annika Peltoniemi, Katri Hansell, Anna Reini & Jenny Nygård: Mitä oppilaat pitävät varhaisesta A1-kielen opetuksesta ja millainen käsitys heillä on omasta osaamisestaan?	31
Karita Mård-Miettinen & Anne Pitkänen-Huhta: "How are you siihen me sanotaan I'm fine". Tapaustutkimus oppilaiden ja kielenopettajan käsityksistä kielen oppimisesta varhaisen englannin opetuksen kontekstissa	31
Xuan Nguyen: Are we there yet? Sailing the digital ship on a lifelong learning journey. A collective look at English language teachers' digital literacy professional development	32
Eeva-Liisa Nyqvist: Naapurikieli kaupan päälle? Kielikylypyoppilaat lukevat tanskaa.....	33
Tuire Oittinen, Tiina Räisänen & Judit Háhn: University students' perceptions of interaction in remote sessions during the COVID-19 pandemic	34
Anu Palojärvi, Tea Kangasvieri, Liisa Lempel & Josephine Moate: IKI-hankkeen kehittämistyön askelista kohti kielikasvatuksen tulevaisuuden suuntaviivoja.....	34
Annika Peltoniemi, Katri Hansell, Ari Huhta, Karita Mård-Miettinen, Anni Stylman & Anna Reini: Lärarnas uppfattningar om att inleda undervisningen i A1-språk i årskurs 1	35
Oona Piipponen, Liisa Karlsson & Ritva Kantelinen: The teacher's influence on a space of learning that promotes reciprocal intercultural encountering	36
Sari Päivärinne: ENACT – verkkosovellus monikulttuurisuuden ja kielitietoisuuden opetuksen avuksi.....	36

Stanka Radojicic & Dragana Vukovic Vojnovic: Self- directed learning readiness - A case study of English for specific purposes learners at the Faculty of Sciences, University of Novi Sad	37
Kati Rantala-Lehtola & Maria Ruohotie-Lyhty: Kandidaatintutkielman kirjoittaminen emotionaalisen prosessina	37
Eeva Raunela: Kielitietoisuuden kehittyminen ja dialoginen oppikirjaton opetus äidinkielen ja kirjallisuuden lukio-opetuksessa.....	38
Anna Soltyska: Increasing teachers' awareness of e-cheating in e-assessment: the need for continuous professional education	39
Elina Tergujeff: Ymmärrettävyytutkimuksen antia kielipedagogiikalle: Esimerkkinä suomalaisten puhuma englanti	40
Päivi Virkkunen & Minnaleena Toivola: Oppijan kokemus ääntämisen opetuksessa saadusta palautteesta	41
Susanna Virtanen & Csilla Horváth: Mansi textbook – presenting a forthcoming international project	41
Anna von Zansen, Mikko Kuronen & Raili Hilden: Teknologia avuksi suullisen kielitaidon arviointiin	42
Minttu Vääntinen: Interactional spaces in technology-mediated EFL teaching.....	42

Forewords / Alkusanat / Förord

Firstly, we want to warmly welcome you to the Linguapeda 2021 conference, organised by the School of Applied Educational Science and Teacher Education 14.-15.5.2021 at the University of Eastern Finland, as an online conference. Lämpimästi tervetuloa mukaan! Hjärtligt välkommen!

The theme for the conference is **Lifelong language learning - Elinikäinen kielenoppiminen - Livslång språkinläring**. During the conference, we'll hear presentations and speeches on this topic, but we will also have a variety of oral and poster presentations on other current topics and research projects in the field of language education.

As also the abstracts show, the conference is multilingual and we'll have presentations in Finnish, Swedish and English. The detailed conference programme will be updated on the [conference website](#).

Finally, we want to thank Joensuun yliopiston tukisäätiö / Joensuu University Foundation and Goethe-Institut Finnland for financing the conference.

We are hoping that you will enjoy the conference with us - Kiinnostavaa konferenssia ja antoisia keskusteluja toivottaen - Vi önskar dig en trevlig konferens med oss,

Organising Committee / Järjestelytoimikunta / Organisationskommittén

Ritva Kantelinen, Maria Kautonen, Zinab Elgundi, Suhao Peng, Leonid Zuykov, Jouko Heikkinen, Päivi Björn, Niina Salonen, Anne Nupponen

Keynote speech / Pääpuhuja / Huvudtalare

Professor David Little (Trinity College Dublin): Lifelong language learning, learner autonomy and the European Language Portfolio

David Little is a Fellow Emeritus of Trinity College Dublin. His principal research interests, on which he has published extensively, are the theory and practice of learner autonomy in second and foreign language education, the management of linguistic diversity in schools and classrooms, and the use of the Common European Framework of Reference for Languages to support the design of second language curricula, teaching and assessment. Starting in 1998, he played a leading role in the development and implementation of the European Language Portfolio at national and European levels. From 2000 to 2010 he was successively consultant to and member, vice chair and chair of the Council of Europe's ELP Validation Committee. He also coordinated two ELP-related projects for the European Centre for Modern Languages (Graz) between 2004 and 2011. *Language Learner Autonomy: Theory, Practice and Research*, by David Little, Leni Dam and Lienhard Legenhausen, was published by Multilingual Matters in 2017 and *Engaging with Linguistic Diversity: A Study of Educational Inclusion in an Irish Primary School*, by David Little and Déirdre Kirwan, was published by Bloomsbury Academic in 2019.

At the Linguapeda 2021 conference, David Little will hold a keynote speech with the title "Lifelong language learning, learner autonomy and the European Language Portfolio". In addition, there will be a separate Questions & Answers session on the first conference day, where David Little answers participants' questions on the topic.

Introductory speeches / Alustuspuheenvuorot / Inledningsanföranden

University teachers Ville Tahvanainen, Maarit Turunen & Satu Reinikainen (University of Eastern Finland): Pakoruotsi – From Must to Lust? Pedagogical Escape Room to Learn Swedish

What is escape room pedagogy and how could it be used to motivate students to learn languages? Presentation focuses on the first expressions of UEF's teaching development project Pakoruotsi and introduces Sm4rt LOC – Learning Observation Classroom.

Ville Tahvanainen, University teacher, School of Applied Educational Science and Teacher Education, University of Eastern Finland

Maarit Turunen, University teacher, Language Centre, University of Eastern Finland

Satu Reinikainen, University teacher, Language Centre, University of Eastern Finland

Lecturer Mari Kuusimäki (University of Eastern Finland Teacher Training School): Immersive Teaching and Learning – Recent Developments

What is immersion and why use it? What are the benefits and drawbacks of immersive teaching?

When and how to apply immersive materials and methods to language teaching?

This introductory speech presents both practical and theoretical elements of immersion in language teaching. We will also find out how learning with the help of virtual immersion and virtual learning environments (VLEs) differs from more traditional approaches.

The participants are invited to participate in a live discussion and share ideas online.

Mari Kuusimäki Teacher trainer, English teacher, Postgraduate student

UEF Teacher Training School, Future Classroom Lab Project

Poster presentations / Posteriestelmät / Posterpresentationer

Iris Hubbard, Jenny Torroledo Castillo, Nicole Chapman, Nhan Tran, Ruilan Ma, Quynh Vu, Anja Studer, Cecilia Mazzuca, Fernanda Alfaro Chavez, Saskia Koster, Nan Ni & Ritva Kantelinen: Parents' Perspectives on Early Foreign Language Teachers: A Cross Cultural Comparative Study

Since 2000, enrolment in language learning during primary education has increased exponentially (Mejer et al., 2010). Although globally there are significant differences in starting ages (ibid), early exposure consistently demonstrates benefits to language learning and mastery (Malkina, 2009; Pogosian, 2014). Unsurprisingly, teachers play a large role in this process, particularly in regards to developing motivation and engagement (Okan and Işpınar, 2009; Marsh, 2012). Similarly, benefits are seen when teachers' involvement goes beyond their own subject matter into a more personal space (Danaher, 1995).

Alongside teachers, parents are important stakeholders of education, especially in early language education. When considering the benefits of language education on children's futures in the modern world, parental views of teachers' personality traits and methods should be considered. This project aims to explore these perceptions across nine countries: China, Colombia, England, Finland, France, Italy, Switzerland, the USA and Vietnam. We will interview the parents of three to six children from each country, utilising content analysis to gain a deeper understanding of culturally dependent perceptual differences. We will present these findings as a poster presentation.

While we expect some similarities between these perceptions, we believe there may be some significant differences rooted within extant cultures and the global prominence of the native language(s). We hope that our findings will provide insight for teachers of any language and assist in developing their practice and interaction with families within their multi-cultural classrooms.

Minju Kang, Ritva Kantelinen, Maria Kautonen & Hilikka Koivistoinen: Planning and implementing multilingual and multicultural events for children – Voices from student teachers and primary school pupils

This presentation aims to bring helpful insights for planning and implementing multilingual and multicultural events through examining voices from student teachers and primary school pupils. Responding to globalisation, the focus of learning foreign languages in modern language education has been put not only on the acquisition of literacy but also on the promotion of cultural awareness, respect for diversity, plurilingualism, pluriculturalism, and, furthermore, the

development of global citizenship. Multicultural events are often used also in foreign language teaching to meet those goals with the help of cultural encounters. However, more studies are still needed to suggest directions on planning and implementing such events. Thus, this qualitative research sets out to investigate what needs to be paid attention to when planning and implementing multilingual and multicultural events for children in the context of early language learning. The data consists of two data sets collected from the course 'Multilingual and Multicultural Events for Children' offered by the University of Eastern Finland in the spring term in 2021. The main data are semi-structured interviews with the multinational students enrolled in the course. Additional data include literature task -based posters which are one of the course assignments made by the course students and written feedbacks related to the implemented events from the course students and primary school pupils (age 9-11) who participate in the events.

Valentina Reina, Ritva Kantelinen, Kati Kajander, Kirsi Marjaana Wallinheimo & Olli-Pekka Salo: Mediation in Foreign Language Education: A Model for Primary School Teachers.

In recent decades, the world has become more global, plurilingual and pluricultural. In the field of education, efforts have been made to cope with the various changes that have taken place in language teaching and learning. In response to these changes, The Council of Europe has developed a comprehensive reference tool, the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) 2020, that provides a standard educational guideline for expanding language skills through mediation. In foreign languages, mediation has a particular meaning, but it is a concept that is still not well understood. To broaden existing understanding and extract insights into general teaching practices, this study aims to examine primary school foreign language teachers' knowledge of the concept of mediation in four different countries (Finland, Russia, Spain, Sweden). A qualitative content analysis approach will be used, with the responses being collected between March and April 2021, through an online questionnaire. By relying on the use of categories, an attempt will be made to create a visible model for educators who wish to integrate mediation activities and strategies into their language teaching practice. Per se, the main research questions are: How do language teachers define the concept of mediation (i.e., strategies and activities) stated in the CEFR? What kind of model could support language teachers to become familiar with the content of the concept of mediation? The preliminary results of the research will be presented in May.

Satu Tuomainen: The role of anonymity in live participation platforms for online language learning

Online learning at university typically requires a student to log into a learning environment or teaching session with their own name, which can increase the threshold for asking questions or clarifications. Live participation platforms (LPPs) allow students to anonymously post questions, comments or concerns to a screen visible to everyone. Therefore, LPPs can be an effective way to activate students and to lower the threshold for asking questions.

In this on-going study, students at a Finnish university have used an LPP called Screen.io Presemo in their academic English online courses since spring 2020. In synchronous teaching, the platform has been active during sessions, discussions and group work, and also asynchronously as a platform. Following each course, students have completed an online Likert-scale questionnaire about the use of the LPP (N=215).

The study presented here examined how students perceived the LPP, whether the anonymous platform encouraged students to ask questions more freely, and whether students viewed the LPP as a genuine education tool or as entertainment value. Preliminary results indicate that the LPP was considered useful, and the anonymity was viewed as encouraging. However, the anonymity was also criticised by some students and the LPP was seen as having more entertainment than educational value.

While LPPs are one novel way to engage all students through technology, more data are needed to determine the usefulness of LPPs in various course modes, including online learning. LPPs must entail real educational value to function as an effective addition to the language learning process.

Oral presentations / Suulliset esitelmät / Muntliga presentationer

Carmen Galván Malagón: Normalization of ICT after the COVID 19 pandemic. Attitudes of school teachers of English

Any educational model that is committed to the implementation of ICTs in all classrooms and that also promotes the study of languages aims, in short, to respond to new social and economic demands. Extremadura and Andalucía have been pioneers in Spain in providing state schools with technological resources, and this work aims at establishing the attitude of English teachers towards the integration and the normalization of ICT, specifically in the English language classroom. Besides, the COVID 19 pandemic has made teachers need a greater number and much more sophisticated ICT skills for foreign language teaching. A quantitative study has been carried out from teachers of English as a foreign language in state and state supported private schools in the provinces of Badajoz and Granada. The topics center on the integration of ICTs in the English classroom, the training of teachers in this area, the use of computers in the classroom, considerations as regards their distribution, the duration of lesson periods and the existing English syllabus at these levels. The European Digital competence Framework for Educators is the basis for the analysis of the attitude of teachers towards the integration of ICT for the development of all language skills, including mediation and online interaction.

Raisa Harju-Autti: Kielellisesti tuettu opetus (kietu) yläkouluikäisten maahanmuuttajaoppilaiden pedagogisena tukena

Tutkimusten mukaan sosiaalisessa kanssakäymisessä tarvittavan kielen oppiminen tapahtuu melko nopeasti, mutta opinnoissa vaadittavan kielitaidon oppimiseen kuluu useita vuosia. Siksi erityisesti perusopetuksen ylemmillä vuosiluokilla maahan muuttaneiden oppilaiden koulun opetuskielen oppimisen tukeen on kiinnitettävä huomiota. Yhden lukuvuoden mittainen perusopetukseen valmistava opetus on lyhyt ajanjakso uuden opetuskielen ja opiskelukulttuurin omaksumiseen. Suomi toisena kielenä (S2) -opetuksella on omat tavoitteensa ja arviointikriteerinsä, eikä se ole muiden oppiaineiden opiskeluun suunnattu tukimuoto.

Esitykseni pohjautuu työn alla olevaan väitöskirjatutkimukseeni, jonka tarkoituksena on selvittää maahanmuuttajataustaisille oppilaille suunnatun kielipedagogisen tuen toteuttamista perusopetuksen vuosiluokilla 7–9. Keskityn tarkastelemaan opetusjärjestelyitä yhdessä eteläsuomalaisessa yläkoulussa, jossa S2-opetuksen rinnalla perusopetukseen valmistavasta opetuksesta yleisopetuksen ryhmään siirtyneet oppilaat saivat kielipedagogista tukea (ns. kietu-toimintamalli).

Kietu-toimintamallin teoriatausta kytkeytyy sosiokulttuuriseen, kommunikatiiviseen kielenoppimiseen sekä sheltered instructionin käsitteeseen. Sosiokulttuurisesta näkökulmasta kielen oppiminen tapahtuu autenttisissa ympäristöissä yhdessä muiden kanssa. Kommunikatiivisessa kielenoppimisessa painotetaan kielioppikeskeisyyden sijaan viestinnällisyyttä. Sosiokulttuuris-kommunikatiivinen, sheltered instruction -käsitteen mukainen pedagogiikka yhdistää kielen ja oppiainesisällöt opetuksessa. Kietu-mallissa oppilaat saivat kielipedagogista tukea noin 10 tuntia viikossa joko samanaikaisopetuksessa tai pienryhmäopetuksena. Keskiössä oli aineenopettajien, erityisopettajien ja kielipedagogin yhteistyö. Tuki kohdennettiin yleisopetuksessa käsiteltävien teemojen käsittelyyn kielipedagogisin menetelmin.

Tutkimuksen aineisto koostuu tutkijan keräämistä päiväkirjamerkinnöistä kietu-opettajana lukuvuonna 2015–2016. Aineisto on analysoitu laadullisen sisällönanalyysin keinoin.

Tutkimustulosten mukaan koulun opetuskielen oppimisen tuen tarve on ilmeinen etenkin niillä oppilailta, jotka muuttavat Suomeen yläkouluiässä. Koulun opetuskielen taitamattomuus ei kuitenkaan ole erityisen tuen peruste. Lisäksi kielipedagogisen tuen huomioiminen muutoinkin kuin S2-kysymyksenä on tärkeää, jotta oppiainesisältöjen ja koulun opetuskielen oppimisen tukimuotoja voitaisiin kehittää. Kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden huomioiminen asianmukaisin opetusjärjestelyin on keskeinen osa kielitietoista toimintakulttuuria.

Raili Hilden: Summative assessment in principle and practice - Finnish Language teacher students speak their minds

This study is a part of a research project addressing pre-service language teachers' perceptions and conceptual understanding of summative assessment at three universities in Sweden and Finland.

Summative assessment is a powerful exercise of authority and bears cogent individual and societal consequences. Therefore, both language educators and language teachers must be "competent in the principles and practice of language assessment" (Harding & Kremmel, 2016) and "demonstrate the knowledge and skills required to coherently align classroom and large-scale assessment" (Pastore & Andrade, 2019). The construct of summative assessment literacy thus incorporates knowledge, practice and dispositions and draws on established theoretical concepts (e.g. validity) (Bachman & Palmer, 2010).

The specific research questions are 1) How teacher students express the difference between summative and formative assessments? 2) What constitutes a good language test in student teachers' opinion?

The data for the Finnish cohort were collected during 2019-2020 through three open-ended questions in an online survey (N=39) and semi-structured, in-depth interviews (N=5). The data were analysed with theory-driven content analysis using AtlasTi/NVivo software.

The initial results indicate that pre-service teachers have a praxeologic and cognitive understanding of the distinctive features and differences between formative and summative assessment. The knowledge tends somewhat superficial, yet, and conceptions of practical implementation of validity remain vague and partly controversial.

The results deepen our understanding of pre-service teachers' summative assessment literacy and enable us to develop the assessment components of language teacher education.

Leila Imppola: Oman äidinkielen opetus tukee elinikäistä oppimista

Esityksessäni käsittelen oman äidinkielen opetuksen yhteyttä elinikäiseen kielenoppimiseen. Lisääntynyt kansainvälinen liikkuvuus on nostanut maahanmuuttajien oman äidinkielen säilymisen tärkeäksi kielentutkimuksen kohteeksi. Sen lisäksi, että maahanmuutto Suomeen on lisääntynyt, maastamuutto Suomesta on aina ollut suurta suhteutettuna väestömäärään. Uutta tietoa oman äidinkielen kehittymisestä ja säilymisestä maahanmuuttajien keskuudessa sekä ulkosuomalaisten suomen/ruotsin kielen säilymisestä tarvitaan jatkuvasti lisää. Tutkimukset ovat osoittaneet monikielisuuden vaikuttavan myönteisesti kognitioon, aivotoimintaan ja elinikäiseen hyvinvointiin.

Tämän esityksen teemat ovat:

1. Millaisena resurssina saksansuomalaiset oman äidinkielen opetukseen osallistuneet nuoret käsittävät kielitaitonsa?
2. Miten kielitaito heijastuu nuorten käsityksiin tulevaisuudesta?

Suomen ulkopuolella suomea omana äidinkielenä opetetaan mm. Suomi-kouluissa. Suomi-koulut ovat Opetushallituksen alaisuudessa ulkomailla toimivia varsinaisen kouluopetuksen rinnalla lapsille ja nuorille suomen tai ruotsin kielen opetusta järjestäviä kielikouluja, joilla on tärkeä rooli ulkosuomalaisten kielen ja kulttuurin osaamisen turvaajina.

Esitykseni aihe ja aineisto liittyy tutkimukseeni, joka käsittelee saksansuomalaisten Suomi-koulun toimijoiden käsityksiä Suomesta ja suomen kielestä Suomi-koulun kontekstissa. Nyt esitetty aineisto perustuu Suomi-koulua käyneille nuorille suunnatun kyselyn vastauksiin, nuorten haastatteluihin ja kielellisiin muotokuvapiirroksiin. Vastauksien kautta käsittelen nuorten käsityksiä kielitaidon yhteydestä heidän tulevaisuuteensa.

Osallistujien käsityksiä on tutkittu väljässä sosiokulttuurisessa viitekehyksessä, jonka mukaan käsitykset rakentuvat vuorovaikutuksessa. Aineisto on analysoitu laadullisen sisällönanalyysin

periaatteita noudattaen induktiivisesti. Kielellisten muotokuvien tulkinnassa on käytetty segmenttianalyysiä. Analyysin tulokset osoittavat, että tutkitut nuoret arvostavat oman äidinkielen taitoaan tulevaisuuden resurssina, joka avaa heille monipuolisia mahdollisuuksia tulevaisuudessa.

Karoliina Inha: Havainnot 1. luokan A1-englannin oppijoiden orastavista minäpystyvyyden ja kielenoppimiskäsitysten ulottuvuuksista

Tammikuusta 2020 lähtien A1-kielen opiskelu on alkanut viimeistään 1. vuosiluokan keväällä. Väitöskirjassani tutkin, miten oppilaiden käsitykset itsestään kielenoppijoina ja kielenkäyttäjinä kehittyvät vuosiluokkien 1–3 A1-englannin opetuksessa. Esitelmässä tuon esiin tutkimuksen ensimmäisessä aineistonkeruussa nousseita minäpystyvyyteen liittyviä teemoja, joita on tämänikäisillä oppijoilla tutkittu vain vähän. Esityksen tarkoitus on pohjustaa väitöskirjani ensimmäisen artikkelin laatimista.

Oppilaiden myönteistä suhtautumista kieltenopetusta kohtaan voidaan vahvistaa varhaisessa kieltenopetuksessa keskittymällä kohdekielen ohella kielenopiskelutaitojen ja minäpystyvyyden vahvistamiseen (Mitchell & Myles 2018). Tutkimus on osoittanut, että jo nuorilla oppilailla on selkeitä käsityksiä kielenoppimisesta ja -opetuksesta (Mihaljević Djigunović & Krevelj 2009, Muñoz 2014) ja että kodin antama tuki ja englannin kielen käyttö koulun ulkopuolella vaikuttavat sekä oppijoiden minäkäsitykseen että heidän käsityksiinsä itsestään kielenoppijoina (Mihaljević Djigunović & Lopriore 2011).

Minäpystyvyydellä viitataan oppijoiden näkemykseen omista taidoistaan ja kykenevyydestään suoriutua erilaisista tarkkaan yksilöidyistä tilanteista tai tehtävistä (Bandura 1977). Sen sijaan minäkäsitys on yleisempi näkemys itsestä ja omista taidoista tietyllä osaamisalueella. Minäkäsitystä tarkastellessa voidaan taitojen ohessa selvittää myös oppilaan kiinnostusta erilaisia tehtäviä kohtaan sekä mielipiteitä tehtävien mieluisuudesta (Bong & Skaalvik 2003).

Tutkimuksen ensimmäiseen vaiheeseen osallistui 39 oppilasta, jotka aloittivat 1. luokan syksyllä 2020. Keräsin aineistoa keväällä 2021 pienryhmähaastatteluilla, joiden tavoitteena oli syventää ymmärrystä oppilaiden jaetusta kielimaisemasta herättämällä oppilaiden yhteistä pohdintaa kielestä, kielenkäytöstä ja kielenoppimisesta. Tarkastelen aineistoa sisällönanalyysin keinoin.

Esitelmässä esittelen aineistosta mielenkiintoisia esimerkkejä valottamaan, mitä asioita minäpystyvyydessä voisi tarkastella sekä minkälaisia havainnot oppilaiden käsityksistä nousee. Lisäksi esittelen vaihtoehtoisia menetelmällisiä näkökulmia käsitysten luokitteluun. Toivon esitelmäni herättävän keskustelua ja näkemysten vaihtoa tutkimuksen alustavista tuloksista ja niiden analysoinnista.

Amor Jebali: Fact versus Fiction: social media as learning tools to promote self-regulation and collaboration

The aim of this paper is to demonstrate how social media can be used as effective learning tools to impact self-regulated learning (SRL) and collaboration. A group of 100 undergraduate students taking a major in English were subjects of an experimental study which lasted five weeks. They were assigned a set of online tasks which required both individual and collaborative participation. The tasks were designed to be used with the following social media tools: Facebook, Twitter, Google Hangouts, Google+, Google Drive, YouTube and VoiceThread. The research questions pertaining to the study were: (1) What is the impact of social media on students' collaboration? (2) To what extent can social media promote the development of students' self-regulated learning? (3) How can we demonstrate that social media tools can be effective learning tools? The study was based on a mixed-method research design which included a quantitative questionnaire and 20 qualitative interviews as data collection.

Despite the setbacks such as slow or unstable Internet connectivity and time management constraints; students were able to use the social media networking tools as instructional media and managed to collaborate online and self-regulate to a certain degree. Fact versus fiction is nothing more than highlighting the dichotomy between speculations and factual realities. In fact, social media can be used as effective learning tools provided that institutions secure the online management and assessment tools and define clear policies regarding plagiarism, copyright issues and fraudulent behaviour.

Annamari Kajasto: Eurooppalaista kielisalkkua räätälöidään esi- ja perusopetuksen oppilaiden ja opettajien käyttöön – taustaa ja tavoitteita

Opetushallituksessa kehitetään parhaillaan suomalaisen esi- ja perusopetuksen käyttöön räätälöityä Eurooppalaista kielisalkkua. Työtä tekee eri asiantuntijoista ja opettajista koottu työryhmä. Työn taustojen ja tavoitteiden lisäksi esityksessä taustoitetaan kielisalkun tehtävää suomalaisessa kielten opetuksessa ja oppilaan oppimisen arvioinnissa sekä kielisalkun kytkeytymistä lainsäädäntöön ja opetussuunnitelmien perusteisiin.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014), Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetussuunnitelman perusteissa (2019) ja Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereissä (2020) todetaan, että oppilaan arvioinnissa välineenä voidaan käyttää myös esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua. Kielisalkkuun oppilas kokoaa työkansion omista töistään ja tekemänsä itsearvioinnin perusteella itselleen kielipassin.

Vuonna 2012 julkaistu Eurooppalaisen kielisalkun ensimmäinen suomalainen versio on tarkoitettu perusopetuksen vuosiluokkien 1-9 oppilaille. Se on laadittu Euroopan neuvoston ohjeistuksen mukaisesti ja se perustuu englanninkielisestä alkuperäistekstistä Common

European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CoE, 2001) suomennettuun versioon Eurooppalainen viitekehys: Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteinen eurooppalainen viitekehys (WSOY, 2003). Työryhmän tavoitteena on täsmentää ensimmäinen kielisalkku vastaamaan Euroopan neuvoston vuonna 2020 julkaisemaa Eurooppalaisen viitekehysten päivitettyä versiota Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, Companion volume. Uuteen kielisalkkuun lisätään itsearviointilistoihin myös mediaatio.

Uusi kielisalkku sisältää materiaalit myös esiopetusikäisille lapsille. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteissa (2021) todetaan, että esiopetuksessa tuetaan monikielisten lasten kielitaidon sekä kieli- ja kulttuuri-identiteettien ja itsetunnon kehittymistä. Tähän soveltuu kielisalkun osa kieltenoppimiskertomus.

Uudistettu Eurooppalainen kielisalkku julkaistaan syksyllä 2021 Opetushallituksen verkkosivuilla oph.fi.

Maria Kautonen & Henna Heinonen: Taitotasokuvauksista käytännönläheiseen palautteeseen – Arviointityökalu ääntämisen opetukseen

Suullisen kielitaidon oppiminen on keskeinen kieltenoppimisen tavoite eri koulutusasteilla. Viimeaikaisten selvitysten mukaan kieltenopettajat kaipaavat kuitenkin käytännön työkaluja suullisen kielitaidon, erityisesti ääntämisen, opettamiseen ja arviointiin (Virkkunen & Toivola 2020). Yhtenä haasteena on, että ääntämisen opetuksessa ja arvioinnissa keskitytään usein vain yksittäisiin äänneisiin, vaikka prosodisilla piirteillä on havaittu olevan keskeinen rooli puheen ymmärrettävyyttä ja suullisen kielitaidon taitotasoa arvioitaessa (Kang 2013, Derwing & Munro 1997). Toisaalta perinteisesti ääntämisen arviointia leimaava virhekeskeisyys nähdään oppimista ja kielenkäyttöä haittaavana tekijänä. Oppimista edistävässä arvioinnissa ja palautteenannossa onkin tarpeen yksittäisten äänneiden virheellisen ääntämisen sijaan huomioida oppijan ääntämistaitoja laajemmin.

Vastataksemme edellä esitettyyn tarpeeseen esittelemme ääntämisen arviointityökalun, joka pohjaa uusimpiin ääntämistaitojen kuvauksiin Eurooppalaisessa viitekehyksessä (Euroopan neuvosto 2020). Arviointityökalussa yhdistyvät ääntämisen taitotasokuvaukset viitekehyksessä sekä ajankohtainen tutkimustieto ääntämistaidoista eri taitotasolla. Arviointityökalu kattaa ääntämisen yleisarvioinnin lisäksi sekä yksittäisten äänneiden että prosodisten piirteiden tarkemman arvioinnin. Arviointityökalun pilottiversiota testattiin suomenkielisten oppijoiden puhuman ruotsin arvioinnissa (Kautonen 2018, Heinonen 2018), minkä jälkeen työkalua muokattiin opetuksen pedagogisiin tarpeisiin ja palautteenantoon sopivammaksi sekä vastaamaan paremmin arviointia ohjaavia taitotasokuvauksia.

Ääntämisen arviointityökalun lähtökohtana on Eurooppalaisen viitekehyksen tavoitteiden mukaisesti puheen ymmärrettävyys, ääntämispiirteiden hallinnan laajuus sekä vieras aksentti suhteessa puheen ymmärrettävyyteen. Näin ollen arviointityökalu tarjoaa välineen ääntämisen kokonaisvaltaiseen arviointiin kiinnittäen erityistä huomiota ymmärrettävyyteen, joka on keskeisimpiä suullisen kielitaidon ja ääntämisen oppimisen tavoitteita (vrt. POPS 2014, LOPS 2019). Virhekeskeisyyden sijaan ääntämistaitoja lähestytään arviointityökalussa osaamisen näkökulmasta, kannustaen oppijaa kielen käyttämiseen. Esityksessä tarkastelemme myös arviointityökalun mahdollisuuksia pedagogisena välineenä palautteenannossa ja ääntämisen erittelyssä kielenopetuksessa, sillä eksplisiittisen, tarkan palautteen nähdään edistävän oppimista (ks. Derwing ym. 1998).

Niina Kekki, Leena Maria Heikkola & Elisa Repo: Tulevien aineenopettajien käsityksiä kielen roolista oppimisessa ja opettamisessa

Perusopetuksen opetussuunnitelma vaatii kaikilta opettajilta kielitietoisuutta. Kielitietoisuus edellyttää opettajilta oppiaineesta riippumatta kielen keskeisen merkityksen huomioimista kaikessa oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteiskuntaan sosiaalistumisessa. Aikaisempi tutkimus on osoittanut, että opettajilla ja tulevilla opettajilla on teoreettista tietoa kielitietoisesta opetuksesta, mutta heillä ei aina ole taitoja soveltaa näitä taitoja omassa opetuksessaan. Tämän tutkimuksen tavoitteena on tarkastella tulevien aineenopettajien käsityksiä kielen roolista oppimisessa.

Tutkimusaineistomme koostuu suomen kielen ja kirjallisuuden (n=32), matemaattisten aineiden (n=23) ja reaaliaineiden (n=6) opettajaopiskelijoiden vastauksista kyselyyn. Kysely selvitti arkista monikielisen koulun tilannetta, jossa opettaja saattaisi joutua toimimaan, ja sen tavoite oli saada tulevat opettajat pohtimaan, millaisia käsityksiä heillä on kielitietoisesta opetuksesta ja kielen merkityksestä oppimisessa. Aineisto on kerätty vuoden pituisen aineenopettajakoulutuksen lopussa, osana pitkittäistutkimusta, ja sitä tarkasteltiin sekä määrällisesti prosenttiosuuksin että laadullisesti sisällönanalyysin keinoin.

Tuloksista käy ilmi, että tulevat aineenopettajat ymmärtävät monikielisyysopetuksen resurssina sekä näkevät kielen tilanteisena toimintana, johon opettaja voi omalla toiminnallaan vaikuttaa. Toisaalta vastauksissa nousee esille asenteita muun muassa verorahojen hukkaamisesta, akateemisen kielitaidon haasteiden sivuuttamisesta tai joidenkin kielten arvottamisesta toisia tärkeämmiksi. Laadullisen analyysin perusteella suomen kielen ja kirjallisuuden opiskelijat osasivat teoriaa mukailevimmin sanallistaa kielen merkitystä oppimisessa. Tämän tiedon sanoittaminen käytännön tasolle opetukseen on kuitenkin vielä paikoin puutteellista kaikissa aineryhmissä: useat opettajaopiskelijat nostavat kielenoppimisen keskiöön sanaston ja oppiaineiden termit tai yksittäisen kielen osa-alueen (esim. lukeminen),

mutta eivät tuo esiin laajemmin muunlaisia pedagogisia käytänteitä. Jotta OPSin vaatimus kielitietoisuudesta toteutuisi, tarvitaan opettajankoulutukseen lisää tietoa kielellisesti vastuullisesta opetuksesta.

Katja Kemppainen: Autenttiset kielenkäyttötilanteet lukiolaisten kielitaidon arvioinnissa

Autenttisen arviointisuuntauksen keskiössä ovat aidot viestintätilanteet. Kielisuoritusten (performance) katsotaan ennakoivan oppijoiden kykyä selviytyä elävän elämän kielenkäyttötilanteista. (Norris, 2016; Purpura, 2016.) Katsaus kansainvälisiin, autenttisiin kielenkäyttötilanteisiin pohjautuviin opetuskokeiluihin on osoittanut, että nuorten kielellistä osaamista on viime vuosina ristiriitaista kyllä usein arvioitu näissä yhteyksissä normatiivisten kielitestien keinoin. (Kemppainen & Rättyä, 2021). Myös kansallisessa kontekstissa perinteiset summatiiviset kokeet ovat säilyttäneet suosionsa yleisenä arviointimenetelmänä (Pollari, 2020).

Lukion uusissa opetussuunnitelman perusteissa (2019) arviointimenetelmien monipuolisuus on keskeinen arvioinnille asetettu reunaehto. Oppiainerajat ylittävien opintojaksojen myötä tarve autenttisiin kielenkäyttötilanteisiin pohjautuville arviointimenetelmille tulee näyttämään aiempaa keskeisempänä. Kieliprofiloinnin tullessa velvoittavaksi osaksi lukiolaisten kieliopintoja myös opiskelijoiden osallisuus oman kielenoppijuutensa reflektimisessa on saamassa uudenlaisen painoarvon.

Kerron esityksessäni meneillään olevasta väitöstutkimuksestani, jonka osana selvitän vastauksia seuraaviin kysymyksiin: 1) Millainen teoreettinen käsitehierarkia näyttäytyy keskeisenä autenttisen arviointisuuntauksen kannalta?, 2) Millaisia autenttiseen arviointisuuntaukseen liittyviä kokeiluja viimeaikaisessa kansainvälisessä tutkimuskirjallisuudessa esiintyy?.

Esitykseni tavoitteena on pohtia, millaisia keinoja lukiokoulutuksen kielenopetuksen arviointimenetelmien monipuolistamiseen voitaisiin jatkossa soveltaa. Tavoitteenani on myös saada aikaan keskustelua lukio-opintojen aikana arvioitavien kielisuoritusten autenttisuutta koskien.

Paula Keskinen & Pia Pale: Suomen steinerkoulujen kielenopetuksen tutorhanke 2021-2022 Hankkeen esittely

Jyväskylän steinerkoulu toteuttaa yhdessä Steinerkasvatuksen liiton kanssa Opetushallituksen hanketta kielenopetuksen tutortoiminnasta. Hanke on alkanut helmikuussa 2021 ja päättyy heinäkuussa 2022. Hankkeeseen osallistuu kielenopettajia melkein kaikista Suomen steinerkouluista sekä varhaiskasvattajia ja esikoulun opettajia muutamasta steinerpäiväkodista.

Steinerkoulujen varhaisella kieltenopetuksella on yli 100 vuotta vanhat perinteet. Nyt haluamme olla mukana kehittämässä kieltenopetusta valtakunnallisella tasolla.

Hankkeen aikana vahvistetaan A1-kielten varhaisen kieltenopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden jalkauttamista opetukseen. Yhteinen työskentely ulotetaan luokkien 3-6 opetussuunnitelmaan ja sen mahdollisiin muutoksiin 1.8.2021 alkaen. Toiminnan tavoitteena on käynnistää valtakunnallinen steinerkoulujen kieltenopettajien säännöllinen verkostotoiminta sekä luoda yhteiselle alustalle materiaalipankki koko verkoston käyttöön. TVT:n käyttö varhaisessa kieltenopetuksessa on valittu yhdeksi hankkeen keskeiseksi teemaksi. Hankkeen puitteissa osallistutaan myös luokkien 4-6 kielten arvioinnin kehittämiseen. Steinerkasvatuksen liitto työstää yhdessä opettajien kanssa arviointityökalua avuksi siirryttäessä sanallisesta arvioinnista numeroarviointiin 4. luokasta lähtien.

Hanke on alkanut pienryhmätapaamisilla, joissa on keskitytty luokkien 1-2 A1-kielen opetuksen tavoitteisiin ja kartoitettu osallistujien toiveita jatkoa ajatellen. Osallistujien toiveista kevään aikana toteutetaan myös ruotsin kielen varhaiseen opetukseen ja kielten arviointiin keskittyvät tapaamiset. Varhaiskasvattajat ja esikoulun opettajat kokoontuvat omana ryhmänään keskustelemaan päiväkotien ja esiopetuksen kielikasvatuksesta.

Toukokuussa 2021 järjestetään laajempi seminaari kevään aiheiden kokoamiseksi yhteen.

Materiaalipankin kerääminen on aloitettu. Kaikilla verkoston opettajilla on mahdollisuus toimittaa käyttämiään materiaaleja tai vinkkejä toiminnallisen opetuksen toteuttamiseksi.

Toiminta tapahtuu koronatilanteesta johtuen etänä mutta tilanteen salliessa siirrymme lähitapaamisiin. Syksyn 2021 ja vuoden 2022 toiminta suunnitellaan yllä olevin teemoin tilanteen sallimin tavoin.

Hanketta arvioidaan jatkuvasti keräämällä osallistujilta palautetta eri tavoin.

Saatua palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, jotta se vastaisi mahdollisimman hyvin steinerkoulujen kieltenopettajien tarpeisiin.

Ljiljana Knezevic: Oral communication in synchronous online foreign language lessons

The Covid-19 pandemic has caused a general transition from regular face-to-face to online classes, this particularly referring to the higher education sector. Multimodality of the online learning environment allows students' participation in different modes, relying either on video, audio or text-based communication. This paper addresses the question of students' readiness to communicate orally in synchronous online EFL lessons, their preferences regarding video, voice, or text-chat mode of communication and reasons underlying this choice. The presented results are based on a small-scale qualitative study including five semi-structured interviews with

students from the University of Novi Sad, Serbia. The interviews were conducted upon the course completion. The findings point to two general conclusions: firstly, as this represents a new learning environment to them, the students are less ready to communicate in it than in the traditional face-to-face lessons; secondly, the students' perception of self-disclosure highly affects their readiness to participate in communication activities. As a result, text-chat appears by far the most preferable mode of communication. As interpersonal communication implies both verbal and non-verbal messages, the latter often including visual elements, such as face expression, this kind of situation imposes a challenge to foreign language teachers and educators how to organize and implement various speaking activities in online setting. The obtained results point to the necessity of further exploration of this phenomenon on a larger scale, including various learning and cultural contexts.

Natalia Koricheva: Teaching English to Young Learners: Russian Context

Preschool English teaching has become very popular in Russia in last decades. This presentation outlines the results of a part of the doctoral research. It is aimed at exploring the specific of early English teaching in kindergartens of Saint Petersburg, Russia. The data includes the analysis of curricula used in the kindergartens, forms of teaching, courses used by the English teachers and their teaching approaches. Some trends in preschool English teaching were highlighted as they had an impact on the organization of preschool English teaching in Russia. The parental request to the teaching results was also studied. The English teachers have to deal with variety of difficulties in fostering children to communicate in a foreign language at the lessons. During the research teachers' professional expectations and their real experience were analyzed with qualitative methods approach: an observation, a questionnaire and an interview. The challenges in the preschool English teaching were investigated and proved that new English teaching techniques are required to achieve the educational goals in the field of foreign language teaching in Russia. The perspective of young learners is also described as preschoolers need special and comfortable foreign language environment to be designed and support their personal and age peculiarities.

Anne-Maria Kuosa & Anne Dragemark-Oscarson: Työelämän kielitaito oikeustieteellisen tiedekunnan ruotsin kielen opintojen

Kieli- ja viestintätaidoista on tullut entistä tärkeämpi työelämäosaamisen alue, ja ruotsin kielen taito on monikielisessä työelämässä edelleen tärkeä taito muiden kielten taidon rinnalla. Tähän työelämän kielitaitotarpeeseen vastataan suomenkielisissä yliopistoissa tarjoamalla tutkintoihin sisältyviä kieliopintoja. Näiden kieliopintojen tavoitteena on, että tulevaisuuden asiantuntijoilla

on valmiudet työskennellä useilla eri kielillä. Alakohtaisten kielitaidon tarpeiden selvittäminen on siten tärkeää, jotta yliopistojen tutkintoon sisältyvät kieliopinnot vastaavat työelämän tarpeisiin.

Esityksessä keskitytään oikeudellisissa tehtävissä toimivien juristien käsityksiin ruotsin kielen työelämän käytöstä. Tutkimusaineisto kerättiin juristin ammatissa toimiville suunnatulla kyselyllä (N=43) ja haastattelulla (N=8). Aineiston analyysissä hyödynnettiin kvantitatiivisia parametrittomia menetelmiä sekä aineistolähtöistä sisällönanalyysiä. Lisäksi esityksessä kuvataan, kuinka tätä työelämän ruotsin kielen käytöstä saatavaa tietoa voidaan hyödyntää oikeustieteen opinto-ohjelmaan sisältyvien ruotsin kielen opintojen kehittämistyössä. Työelämän kielenkäyttöä ja ruotsin kielen opintojen kehittämistä tarkastellaan funktionaalis-dialogisen kielikäsitteiden ja sosiokulttuurisen oppimiskäsityksen valossa.

Tutkimus osoittaa, että juristien mukaan ruotsin kielen taito on tärkeä osa oikeudellisista tehtävistä suoriutumista. Työelämässä tarvittava kielitaito tarkoittaa toiminnallista ja kontekstisidonnaista ruotsin kielen taitoa, joka mukautuu työelämän yksi- ja monikielisiin tilanteisiin tehtäväkohtaisesti ja vastaanottajan tarpeiden mukaisesti. Tämän toiminnallisen ruotsin kielen taidon kehittymistä tukevat, autenttiset ruotsin kielen opinnot on tarpeen rakentaa siten, että ne kannustavat opiskelijoita käyttämään sekä oman alan osaamistaan että kielitaitoaan ja hyödyntämään monipuolisesti erilaisia kielenkäyttöä tukevia strategioita. Opintojen olisi annettava valmiuksia aktiiviseen kielenkäyttöön ja kielitaidon jatkuvaan kehittämiseen erilaisia ympäristön tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntäen sekä kannustettava oman kielitaidon reflektointiin suhteessa työelämän tarpeisiin.

Riita Lahtinen: Kosketusviestit, haptiisit yksilöllisiksi sanakirjoiksi - tukemaan monitarpeisia lapsia

Kosketusviestit eli haptiisit perustuvat tuntoaistin ja liikkeen tunnistamiseen omalla keholla ns. haptiikkaan. Monitarpeisten lasten kosketuskielen tuottamisen ja vastaanottamisen kehittämisessä oli mukana kolme perhettä. 20 tunnin perheohjauksissa havainnoitiin käytettyjä 15 kosketusviestiä ilmaisemaan toiminnan muutoksia. Ohjaustilanteissa kosketusviestien kehittymisen perusteena oli lapsen kanssa sujuva vuorovaikutus. Käytännön toiminnallisten tilanteiden havaintojen pohjalta löytyi kaikilta perheiltä haptiisien sovellettavuudesta samankaltaisia kategorioita kuten läsnäolon, suuntien, tunnetilojen ja pukeutumisen ilmaisemiset. Nämä samankaltaiset tulokset toimivat haptiisien yksilöllisten sanakirjojen luomisessa. Sanakirjat muotoutuivat valokuva - ja videotallenteiden muotoon. Valokuviiin liitettiin kirjoitettun haptiisiviestin nimi ja avattiin niiden kieliopilliset elementit, hapteemit kuten paikka, painovoima ja liikkeen suunta.

Magdalini Lontou: Cross-linguistic mediation: examples of the METLA project

The project "Mediation in Teaching, Learning and Assessment" (METLA) of the European Centre for Modern Languages (ECML), Council of Europe, focuses on cross-linguistic mediation as part of an individual's plurilingual competence. According to CEFR Companion Volume (2018), "in mediation, the user/learner acts as a social agent who creates bridges and helps to construct or convey meaning, sometimes within the same language, sometimes from one language to another (cross-linguistic mediation)". Currently, foreign language teachers have to integrate multiple language resources in their multilingual classrooms, an aspect that only recently has been touched upon in a systematic way. For that reason, one of the primary goals of the METLA project is to create a Teaching Guide with practical examples based on recent literature regarding mediation. The Teaching Guide draws upon inclusive and pluralistic approaches in education where linguistic and intercultural competencies play a crucial role. The guide can be utilized as a tool to inform teachers about the creation of mediation activities. This paper thus, a) presents an overview of the Teaching Guide as well as b) practical examples extracted from the METLA project. The examples are based on the "mediating a text" scale and its various descriptors and levels (A1-C2), while mediation strategies are also discussed.

Milla Luodonpää-Manni, Kaisa Hahl & Toni Mäkipää: Kieltenopettajien käsityksiä etäopetuksesta

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa kieltenopettajien kokemuksia ja näkemyksiä etäopetusjaksosta keväällä 2020. Etäopetusta on käytetty muissa maissa erityisesti haja-asutusseuduilla järjestämään pienten oppilasryhmien tai harvinaisempien aineiden opetusta tai sellaisissa konteksteissa, joissa on haasteena esimerkiksi oppilasturvallisuus tai koulukiusaaminen. Ennen korona-aikaa ja poikkeuslakia Suomessa ei pääsääntöisesti ole voitu tarjota etäopetusta, mutta viime keväänä opettajien täytyi lyhyessä ajassa suunnitella opetuksen keskeiset seikat, kuten tehtävät, palaute ja vuorovaikutus opiskelijoiden kanssa, etäopetukseen sopiviksi. Kysyimme verkkokyselyllä kieltenopettajilta (N=176), millaiset toimintamallit koettiin etäopetukseen soveltuviksi, millaisia haasteita kohdattiin, miten niistä selvittiin ja miten etäopetusajan kokemuksia voidaan hyödyntää kieltenopetuksessa tulevaisuudessa. Vastausten analysoinnissa käytettiin kuvailevaa tilastoanalyysiä ja temaattista analyysiä. Tutkimuksen tulokset ovat samansuuntaisia aikaisempien tutkimusten kanssa (Ahtiainen et al. 2020; OAJ 2020). Opettajien mukaan yhteydenpito oppilaisiin onnistui parhaiten sähköisten oppimisalustojen tai videoyhteyden avulla. Oppimisalustat soveltuivat erityisesti tehtävien jakamiseen ja palauttamiseen sekä palautteen antamiseen. Haasteet liittyivät pääasiassa kasvaneeseen työmäärään ja oppilaiden tavoittamiseen. Lisäksi opettajat eivät aina tieneet, kuka palautetun työn oli oikeasti tehnyt. Opettajat olivat sitä mieltä, että etäopetusta voitaisiin hyödyntää tulevaisuudessa kielitarjonnan monipuolistamiseksi. Monet opettajat eivät

kuitenkaan halunneet itse olla mukana kielten etäopetuksessa, vaikka heidän tietotekniset taitonsa olivat kohentuneet selvästi. Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että etäopetuksessa tulee huomioida monipuolinen oppimisalusta, panostaa hyvään vuorovaikutukseen, antaa säännöllisesti palautetta ja mitoittaa työmäärä sopivaksi sekä opettajalle että oppilaalle. Esityksessämme pohdimme myös muita keinoja, joiden avulla etäopetuksen suunnittelua voidaan tukea.

Minna Maijala, Leena Maria Heikkola, Salla-Riikka Kuusalu, Päivi Laine, Maarit Mutta & Judi Rose: Opiskelijoiden näkemyksiä eettisesti kestävästä kielten opetuksesta

Kielten opetuksen ja kielten opettajien koulutuksen tutkimuksen keskiössä ei ole tähän mennessä ollut eettisyyteen ja kestävään kehitykseen liittyviä aiheita, vaikka niiden kautta voidaan kehittää tulevaisuusajattelua ja auttaa oppilaita näkemään erilaisia vaihtoehtoisia tulevaisuuksia. Siitä huolimatta, että peruskoulun monialaiset oppimiskokonaisuudet ja lukion laaja-alaisen oppimisen tavoitteet ohjaavat huomioimaan myös kielten opetuksessa tulevaisuuden kielitaitotarpeita ja tulevaisuusajattelua, liitetään sekä kouluopetuksen että opettajankoulutuksen kohdalla kestävä kehityksen aihepiirit yleensä luonnontieteisiin. Aineenopettajien keskuudessa tehtyjen tutkimusten mukaan kielten opetus ei välttämättä ole sillä tavoin kokonaisvaltaista, että siinä huomioitaisiin kestävään kehitykseen liittyviä aiheita yhtä paljon kuin muiden aineiden opetuksessa. Tätä taustaa vasten herää kysymys siitä, onko tulevaisuusajattelun harjoittelu tarpeellista kielten opettajien koulutuksessa ja miten harjoittelua voisi tukea. Kyselytutkimuksen kautta selvitämme, miten tärkeinä kielten opiskelijat pitävät eettisyyteen ja kestävään kehitykseen liittyviä aiheita kielten opetuksessa nyt ja tulevaisuudessa. Tutkimme myös, tulevatko eettisyys ja kestävä kehitys esille, kun kielten opiskelijat (N = n. 30) visioivat kielten opetuksen tulevaisuutta. Laadullinen tutkimus toteutettiin kevään 2021 aikana ja esityksessä tarkastelemme sen alustavia tuloksia keskittyen seuraaviin kysymyksiin: Miten kielten opiskelijat näkevät tulevaisuutensa kielten opettajina? Mitä haasteita he tulevat kohtaamaan? Millaisia työtapoja he tulevat käyttämään? Tulosten perusteella pohdimme sitä, millaista kehitystä tulevat kielten opettajat pitävät tärkeänä, miten he visioivat omaa tulevaisuuttaan ja kykyään valmistaa oppilaita tulevaisuuden haasteisiin, jotka voivat hyvin olla ennalta arvaamattomia. Tällä hetkellä tulevaisuusajattelun tekee myös kielten opetuksessa ajankohtaiseksi parhaillaan käynnissä olevan koronaepidemian lisäksi myös ilmastonmuutoksen ja maahanmuuton vaikutukset tulevaisuuteemme.

Paula Mattila & Karoliina Inha: Mediaatio – toimijuutta toiseuksien välille

Mediaatio on moniselitteinen kielikasvatuksen termi, joka esiintyy jo Kielten eurooppalaisen viitekehyksen EVK:n alkuperäisessä versiossa (Euroopan neuvosto, 2001). Viitekehyksen tarkistuksen yhteydessä, ns. Companion Volume -dokumentissa mediaatio saa paljon painoarvoa, ja sen eri ulottuvuuksille esitetään ensi kertaa kuvaimet (descriptors).

Mitä mediaatio terminä tarkoittaa, ja miten sitä voi huomioida opetuksen arjessa?

Mediaatiota ovat EVK:n kehittämistyön yhteydessä avanneet mm. tutkijat Sauli Takala (2015) ja Brian North (esim. 2019). Alkuperäisessä EVK:ssa mediaatio määriteltiin lähinnä merkityksien välittämiseksi. Companion Volume -dokumentissa sitä on laajennettu, toiseus-käsitteen paremman ymmärtämisen ja yhteiskunnallisten muutospaineiden myötä, tarkoittamaan toiseutta vähentäviä, yhteyksiä rakentavia toimenpiteitä toiseuden osapuolten välillä. Nämä osapuolet voivat olla yksilöitä tai yhteisöjä. Toiseutta voi syntyä niin tekstien kuin kulttuurien ymmärtämisen ollessa puutteellista.

Mediaatioissa välittäjänä toimivan omat viestit eivät ole etusijalla, vaan se, miten hän pystyy toimimaan välittäjänä viestintätilanteessa, jossa osapuolet eivät ymmärrä toisiaan. Mediaatio käsittää laajan valikoiman kielellisiä ja kulttuurisia tietoja, taitoja ja toimintastrategioita.

Sanaa mediaatio ei esiinny vielä perusopetuksen opetussuunnitelman 2014 perusteissa, mutta käsite on vaikuttanut perusteiden linjauksiin. Sen vaikutus näkyy myös lukion opetussuunnitelman vuosien 2015 ja 2019 perusteissa. Jälkimmäisissä sitä kuvataan laaja-alaisen osaamisen yhteydessä rakentavana vuorovaikutuksena, joka on osa hyvinvointi- ja vuorovaikutusosaamista.

Esityksessä tarkastellaan mediaation ilmenemistä opetussuunnitelman perusteissa diskurssi- ja sisällönanalyysin keinoin. Esitys tuo esille mediaation yhteydet laaja-alaisen osaamisen ja toimijuuden käsitteisiin ja ilmentymiin perusteteksteissä. Tuloksena esitetään, että mediaatio voidaan käsittää olennaiseksi osaksi oppimisen ja opettamisen arkea. Tätä valaistaan käytännön esimerkein, joista osa liittyy arviointiin.

Esityksen keskeinen tavoite on lisätä mediaatiosta käytävää keskustelua ja vakiinnuttaa sen asemaa pedagogiikassa.

Tiina Matveinen: Multiliteracy in mathematics – story-based mathematics lessons in a second grade of primary school

The aim of this article is to clarify how multiliteracy appears in mathematics story-based lessons in second grade and how pupils show their interest towards mathematics. Multiliteracy is understood through certain facts of multiliteracy, which are different representations and symbol systems, social and text-based interaction, understanding subject matters, critical

thinking and multilingualism. The teaching of multiliteracy can be depicted through content, methods, implementation, contexts and teacher's role. The video data from mathematics lessons were analysed using certain facts of multiliteracy and issues that depicts its teaching. Main research questions are: 1. How the certain facts of multiliteracy appears in a story-based mathematics lessons? 2. How students' interest towards mathematics appears during the lessons? According to results different kind of representations and symbol systems, multimodality and information processing are the most common facts of multiliteracy in mathematics lessons. A skill to gather, understand, interpret, integrate and assess information and also different mathematical languages and their combinations depicts that. In addition, when considering content of multiliteracy teaching student's free time textual world is less visibly part of lessons. Measurements of students' interest were analysed with data-based content analysis. As a result, it is that students show their interest more towards expression and working with iPads. This study is significant when developing mathematical literacy and mathematics teaching.

Johanna Moilanen: Saksan ja ruotsin opettajien käsityksiä ääntämisen opettamisesta

Ääntämisellä on tärkeä rooli toisten ymmärtämisessä ja tulemisessa itse ymmärretyksi (Dieling/Hirschfeld 2000). Ääntäminen on kielenkäyttäjän käytinkortti ja erottamaton osa kieltä ja kielitaitoa. Vaikka vieraiden kielten opetuksessa ja kielten tutkimuksessa ääntämisen opettaminen ei ole perinteisesti saanut paljoa huomiota (Derwing 2010), on ääntämisen tutkimisen ja opettamisen tärkeyteen alettu viime aikoina havahtua.

Tämä esitys pohjautuu kyselytutkimukseen, jossa selvitin, minkälaisia käsityksiä ja kokemuksia suomalaisilla saksan- ja ruotsinopettajilla on ääntämisen opettamisesta. Tutkimuksessani tarkastelin myös, voivatko opettajien käsitykset ja kokemukset ääntämisen opettamisesta osaltaan selittää ääntämisen heikkoa asemaa kielten opetuksessa.

Tutkimusaineisto kerättiin 2011 laajalla kyselyllä, joka sisälsi suljettuja, avoimia ja puoliavoimia kysymyksiä. Kyselyyn vastasi yhteensä 124 opettajaa eri puolilta Suomea. Aineisto analysoitiin yhdistelemällä laadullista sisällönanalyysia ja määrällisiä menetelmiä.

Tutkimuksessa selvisi, että opettajat pitävät ääntämistä tärkeänä osana kommunikatiivisuutta ja pitävät ääntämisen opettamista mukavana. Toisaalta osa opettajista koki, että ääntämisen opettaminen saattaa haitata kommunikaatiota ja vähentää oppijoiden rohkeutta käyttää vierasta kieltä.

Opettajien pedagoginen osaaminen ääntämisen opettamisessa näyttöytyi tämän tutkimuksen valossa puutteellisena. Neljännes opettajista (26,3%) mielsi ääntämisen opettamisen lähinnä ääntämisvirheiden korjaamisena. Vain 15,5% opettajista kertoi saaneensa koulutusta

ääntämisen opettamiseen. 80% opettajista kertoi olevansa kiinnostunut saamaan lisää tietoa ääntämisen opettamisesta ja lähes puolet (46,7%) opettajista ilmoitti haluavansa opettaa ääntämistä enemmän, mikäli saisi siihen koulutusta.

Ääntämisen huono asema kielenopetuksessa ei tämän tutkimuksen perusteella selity opettajien kiinnostuksen puutteella. Sen sijaan tiedon puute hyvistä ääntämisen opettamisen menetelmistä voi olla yksi osatekijä. Ääntämisen opettamisen kehittämiseen on kuitenkin hyvät lähtökohdat, sillä suomalaiset saksan- ja ruotsinopettajat suhtautuvat myönteisesti ääntämisen opettamiseen.

Maarit Mutta, Päivi Laine & Sinikka Lahtinen: Monikielisten kirjoittajien sanastokeskittymät elinikäisen oppimisen tukena

Esitelmän ytimessä ovat sanastokeskittymät (multiword units; esim. minun mielestäni, enligt min åsikt, in my opinion, à mon avis), jotka ovat keskeisessä asemassa sanaston oppimisessa, kielellisen sujuvuuden kehittämisessä ja sujuvassa kielen käytössä sekä ensikielessä (L1) että vieraisissa kielissä (L2). Sanastokeskittymät voidaan jaotella oppijan sisäisiin (learner-internal) ja ulkoisiin (learner-external) ilmauksiin (Myles & Cordier, 2017). Ne ovat varastoituneet pitkäkestoiseen muistiin kokonaisuuksina ja aktivoituvat kerralla, jolloin niiden käyttö on automatisoitunutta (Perez-Bettan, 2015). Kielenopetuksessa keskitytään useimmiten lopulliseen valmiiseen tuotokseen, jolloin kirjoittamisprosessin erilaiset vaiheet jäävät vähemmälle huomiolle. Nykyteknologian avulla prosessi saadaan näkyväksi ja opettaja ja oppilas voivat yhdessä katsoa tallenteelta tuotosprosessia ja pysähtyä tarkastelemaan ongelmakohtia, jotka muuten jäisivät huomiotta sekä keskustella siitä, mikä oppilaalle tuottaa vaikeuksia. Se mahdollistaa myös jo opittujen asioiden reflektoinnin.

Sanastokeskittymiä on tutkittu mm. n-grammien avulla korpustutkimuksissa (Ivaska, 2015), mutta niiden tunnistamisessa on edelleen haasteita, varsinkin erilaisten kielitypologioiden takia. Sanastokeskittymien tunnistaminen puhutusta ja/tai kirjoitetusta oppijankielestä voidaan kokea ongelmalliseksi myös siksi, että päätös identifioimisesta on subjektiivinen. Määrittelyssä voidaan käyttää apuna nykyteknologian mahdollistamia aineistonkeruu- ja aineistonanalysointiohjelmiä. ScriptLog- ja GenoGraphiXLog-näppäilyntallennusohjelmilla voidaan tarkastella kirjoitusprosessin eri vaiheita (esim. poistot, lisäykset) ja taukojen pituuksia. Tauottamat purskeet (bursts) auttavat tunnistamaan ja analysoimaan sanastokeskittymiä (Chenoweth & Hayes, 2001). GGXLog-ohjelman mahdollistama kirjoitusprosessien visualisointi lisää tutkimustietoa monikielisten kirjoittajien strategisesta kompetenssista ja kompetenssin siirtymisestä eri kielten välillä. Graafiteoriaan pohjautuva visualisointi konkretisoi kirjoitusprosessia oppijoille, opettajille ja tutkijoille (Caparossi & Leblay, 2015).

Esityksessä pohditaan seuraavia kysymyksiä: Millaisia sanastokeskittymiä opiskelijat kirjoittavat eri kielillä? Miten prosessien tutkimus ja visualisointi edesauttavat sanastokeskittymien identifioimisessa? Miten tutkimuksen tuloksia (ja näppäilyntallennusohjelman käyttöä) voidaan soveltaa kieltenopetuksessa?

Katja Mäntylä & Paula Kalaja: Monikielisyys vieraan kielen luokkahuoneessa tulevien englanninopettajien visioimana

Kielen oppimisen ja opettamisen tutkimuksessa ymmärrys monikielisydestä ja sen eri ilmenemismuodoista on muuttunut (Cenoz, 2013). Tämän odottaisi siten näkyvän myös vieraan kielen luokkahuoneessa ja opetuksessa. Opetuksessa tulisi huomioida erilaiset monikieliset resurssit, olivatpa ne sitten oppijoiden ja opettajan mukanaan tuomia, tai oppimisympäristön tarjoamia tilaisuuksia. Tämä maailman ja ajattelun muutos näkyy jo uusissa peruskoulun ja lukion opetussuunnitelmien perusteissa, jotka korostavat monikielisyyttä ja erilaisten kielellisten resurssien huomioimista. Tässä esityksessä tarkastelemme, miten monikielisyys ja sen mukaan ottaminen englannin opetukseen näkyvät tulevien englannin kielen opettajien visioissa (esim. Dörnyei & Kubanyiova, 2014) opetuksestaan.

Tutkimukseen osallistujat (n=60) ovat yliopiston englannin pää- ja sivuaineopiskelijoita, jotka opiskelevat kielenoppimisen ja -opettamisen ohjelmassa. Englannin opinnoissa he olivat kaikki suorittamassa aineopintoja. Pedagogisia opintoja heillä oli kuitenkin takanaan vaihtelevia määriä.

Opiskelijoita pyydettiin tekemään kuva aiheesta ”Unelmieni englannin oppitunti” siinä vaiheessa, kun he valmistuisivat ja astuisivat työelämään. Visuaalista aineistoa täydennettiin verbaalisella aineistolla: siten opiskelijoita pyydettiin myös selittämään visioitaan kirjallisesti sekä vastaamaan tarkentaviin kysymyksiin. Aineisto analysoitiin sisällönanalyysin keinoin.

Tuloksista esittelemme, millaisina osallistujat näkivät monikielisyden roolin opetuksessa, oppimateriaaleissa ja luokkahuoneessa, ja miten he kuvasivat oppijoiden monikielisiä resursseja ja niiden tunnistamista ja hyödyntämistä. Esityksessämme pohdimme myös tulosten implikaatioita opettajankoulutukselle.

Katja Mäntylä, Outi Veivo, Pirjo Pollari & Jaana Toomar: Kielivalinnat: paljon on jo tehty, miksei se riitä?

Valinnaisten kielten opiskelun ahdinko on ollut pitkään puheenaiheena. Opettajat, koulut ja kunnat ovat kielirikastaneet, -suihkuttaneet ja järjestäneet erilaisia kampanjoita kielten opiskelun tueksi. Kuitenkin perusopetuksessa valinnaiskielten oppilasmäärät laskevat ja

ylioppilaskirjoituksissa muiden kuin englannin kirjoittajien määrä vähenee vuosi vuodelta. Tässä esitelmässä pureudumme tarkemmin opettajien ja kuntien käytössä oleviin pedagogisiin keinoihin eri kouluasteilla, sekä siihen, mitä opettajat itse näkevät tilanteen ratkaisuksi.

Esitelmämme perustuu tammi-helmikuussa toteutettuun webropol-kyselyyn, johon vastasi 349 kielen opetuksen parissa työskentelevää. Vastanneista 347 oli kielten opettajia ja heistä osa toimi myös opettajankouluttajana tai muissa tehtävissä. Kyselyssä oli monivalintakysymyksiä muun muassa siitä, mitä oppilaitoksissa on jo tehty kielivalintojen monipuolistamiseksi ja mitä vielä kannattaisi tehdä. Näiden lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus kertoa vapaasti ajatuksiaan kielivalinnoista ja vallitsevasta tilanteesta, sekä kommentoida monivalintavastauksiaan. Näitä vastauksia avokysymyksiin analysoimme sisällönanalyysin keinoin.

Kyselyvastaukset kertovat, että paljon on jo tehty: 90 % vastaajista mainitsi vähintään yhden toimenpiteen, jolla heidän oppilaitoksessaan on pyritty monipuolistamaan kielivalintoja. Niistä käy ilmi, että niin alakoulussa, yläkoulussa kuin toisella asteellakin on tehty paljon sellaista, mikä on koulujen ja opettajien oman toimivallan piirissä. Avovastauksista välittyi, että monet yksittäiset opettajat kokevat jo tehneensä kaikkensa. Kun opettajilta kysyttiin, millaisia keinoja he vielä kaipaisivat tilanteen kohentamiseksi, he mainitsivat useimmiten tekijöitä, joihin he eivät itse voi vaikuttaa. Keskitymme esityksessämme eritoten avovastauksissa mainittuihin uusiin konkreettisiin avauksiin tilanteen parantamiseksi. Tulokset osoittavat, että valtaosa opettajista näkee ratkaisuna paikallisten kampanjoiden sijasta koulutuspolittiset ratkaisut, ja tämän haluamme nostaa keskusteluun. Kielivalinnat: paljon on jo tehty, miksei se riitä?

Valinnaisten kielten opiskelun ahdinko on ollut pitkään puheenaiheena. Opettajat, koulut ja kunnat ovat kielirikastaneet, -suihkuttaneet ja järjestäneet erilaisia kampanjoita kielten opiskelun tueksi. Kuitenkin perusopetuksessa valinnaiskielten oppilasmäärät laskevat ja ylioppilaskirjoituksissa muiden kuin englannin kirjoittajien määrä vähenee vuosi vuodelta. Tässä esitelmässä pureudumme tarkemmin opettajien ja kuntien käytössä oleviin pedagogisiin keinoihin eri kouluasteilla, sekä siihen, mitä opettajat itse näkevät tilanteen ratkaisuksi.

Esitelmämme perustuu tammi-helmikuussa toteutettuun webropol-kyselyyn, johon vastasi 349 kielen opetuksen parissa työskentelevää. Vastanneista 347 oli kielten opettajia ja heistä osa toimi myös opettajankouluttajana tai muissa tehtävissä. Kyselyssä oli monivalintakysymyksiä muun muassa siitä, mitä oppilaitoksissa on jo tehty kielivalintojen monipuolistamiseksi ja mitä vielä kannattaisi tehdä. Näiden lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus kertoa vapaasti ajatuksiaan kielivalinnoista ja vallitsevasta tilanteesta, sekä kommentoida monivalintavastauksiaan. Näitä vastauksia avokysymyksiin analysoimme sisällönanalyysin keinoin.

Kyselyvastaukset kertovat, että paljon on jo tehty: 90 % vastaajista mainitsi vähintään yhden toimenpiteen, jolla heidän oppilaitoksessaan on pyritty monipuolistamaan kielivalintoja. Niistä käy ilmi, että niin alakoulussa, yläkoulussa kuin toisella asteellakin on tehty paljon sellaista, mikä on koulujen ja opettajien oman toimivallan piirissä. Avovastauksista välittyi, että monet

yksittäiset opettajat kokevat jo tehneensä kaikkensa. Kun opettajilta kysyttiin, millaisia keinoja he vielä kaipaivat tilanteen kohentamiseksi, he mainitsivat useimmiten tekijöitä, joihin he eivät itse voi vaikuttaa. Keskityimme esityksessämme eritoten avovastauksissa mainittuihin uusiin konkreettisiin avauksiin tilanteen parantamiseksi. Tulokset osoittavat, että valtaosa opettajista näkee ratkaisuna paikallisten kampanjoiden sijasta koulutuspolittiset ratkaisut, ja tämän haluamme nostaa keskusteluun.

Katja Mäntylä, Anssi Roiha & Hannele Dufva: Varhaisessa CLIL-opetuksessa olevien oppilaiden käsityksiä vieraan kielen käytöstä

CLIL-opetuksessa (Content and Language Integrated Learning) eri oppiaineita opetetaan osittain vieraalla kielellä tavoitteena oppia sekä sisältöjä että opetuksessa käytettävää kieltä (Coyle ym. 2010). Menetelmä sopii myös varhaiseen kielenoppimiseen, sillä fokus on kielen käytössä ja kielellä toimimisessa. CLIL myös tukee ajatusta monikielisydestä ja eri kielten sujuvasta rinnakkaiselosta ja -käytöstä, jotka kielen oppimisen tutkimuksessa ovat nousseet tärkeiksi ilmiöiksi. (Wei 2018). Mutta miten CLIL-opetuksessa olevat lapset mieltävät eri kielten käytön ja kielitaidon tarpeen? Aiempi tutkimus on keskittynyt pitkälti englantiin, jonka rooli lingua francana tekee siitä myös oppimisen kannalta erityisen. Tässä tutkimuksessa on englannin lisäksi mukana ranska, joka on Suomessa vähemmän opiskeltu kieli.

Tässä esityksessä kerromme alustavia tuloksia tutkimuksesta, joka tarkastelee CLIL-opetuksessa olevien 2.-luokkalaisten oppilaiden (n =41) käsityksiä kielestä ja sen käytöstä. Lapset osallistuivat joko ranskan- tai englanninkieliseen CLIL -opetukseen. Lapsia pyydettiin piirtämään kuva tilanteesta, jossa käytetään tai tarvitaan vierasta kieltä. Lisäksi heitä pyydettiin kirjallisesti vastaamaan muutama kysymykseen, jotka selittivät kuvan tapahtumia. Kuvat analysoitiin visuaalisen datan analyysin ja tekstiosuudet sisällönanalyysin keinoin (Boeije 2010).

Kummankin ryhmän oppilaiden piirroksissa korostui CLIL-opetuksen kieli ja vain seitsemän oppilaan piirroksissa käytettiin useampaa kuin yhtä kieltä. Tässä esityksessä kuvaamme tarkemmin sitä, mitä kieliä kuvissa esiintyy, mitä niillä tehdään, mitä kuvissa on ja mitä niissä tapahtuu. Erityisesti kiinnitämme huomiota siihen, millaisia eroja ja yhtäläisyyksiä on ranskankielisessä ja englanninkielisessä opetuksessa olevien lasten piirustuksissa, ja millaisena opetettavan kielen rooli niissä nähdään.

Karita Mård-Miettinen, Ari Huhta, Anni Stylman, Annika Peltoniemi, Katri Hansell, Anna Reini & Jenny Nygård: Mitä oppilaat pitävät varhaisesta A1-kielen opetuksesta ja millainen käsitys heillä on omasta osaamisestaan?

Vuoden 2020 alusta lähtien kaikki Suomen koululaiset ovat aloittaneet ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen opiskelun jo vuosiluokalla 1 (A1-kieli). Kieltenopetuksen varhentamisen perusteluna on Suomessa käytetty mm. varhaisen aloituksen myönteistä vaikutusta kieltenopiskelumotivaatioon ja –asenteisiin, mikä myötäilee monien kansainvälisten tutkimusten tuloksia (Skinnari & Sjöberg 2018). Varhaisen kielenopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (Opetushallitus 2019) korostetaan, että opetuksessa tulee harjoitella kielenopiskelutaitoja ja vahvistaa oppilaan pystyvyyttä tarjoamalla monipuolisia ja ikätasolle sopivia tilanteita kielen oppimiseen ja käyttöön. Täten oli tärkeä selvittää, miten oppilaat asennoituvat varhaiseen kielenopetukseen ja millainen käsitys heillä on omasta osaamisestaan.

Aineistomme on kerätty opetushallituksen rahoittamassa seurantatutkimuksessa, jossa tarkastellaan 1. luokalla alkavan kielen opiskelua ja oppimista. Tutkimuksen oppilasaineisto on kerätty vuosina 2020-2021 yksilöhaastatteluin 192 oppilaalta, jotka opiskelevat suomenkielisissä kouluissa A1-englantia (106 oppilasta) tai ruotsinkielisissä kouluissa A1-finskaa (86 oppilasta). Aineisto kerättiin 2. luokan syksyllä ja alkukevästä. Haastattelussa oppilailta kysyttiin englannin tai finskan opetuksesta, oppimisesta ja osaamisesta, ja he vastasivat suullisesti tai osoittamalla tiettyä likert-asteikkoa mukailevaa symbolia. Tässä esityksessä tarkastellaan oppilaiden asenteita ja osaamiskäsityksiä, joita analysoitiin tilastollisesti ja sisällöllisesti. Tulokset ovat kaiken kaikkiaan hyvin yhteneväisiä ja osoittavat mm., että kumpaakin kieltä opiskelevat oppilaat asennoituivat pääosin positiivisesti A1-kielensä opiskeluun, pitivät opiskelemastaan kielestä ja kokivat osaavansa sitä jo vähintään jonkin verran. Valtaosa oppilaista kertoi osaavansa tervehtimiseen, numeroihin ja väreihin liittyviä ilmauksia vähintään jonkin verran tai jopa hyvin. Sen sijaan useimmat kokivat vielä yksinkertaisenkin kerronnan (esim. perheestä, harrastuksista) haastavaksi. Eroja ilmeni myös mm. suhtautumisessa kirjoitettuun kieleen sekä siinä, mitä ja minkä verran kukin koki osaavansa A1-kieltään.

Karita Mård-Miettinen & Anne Pitkänen-Huhta: “How are you siihen me sanotaan I’m fine”. Tapaustutkimus oppilaiden ja kielenopettajan käsityksistä kielen oppimisesta varhaisen englannin opetuksen kontekstissa

Vuoden 2020 alusta lähtien kaikki Suomen koululaiset ovat aloittaneet ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen opiskelun jo ensimmäisellä vuosiluokalla. Varhaisen kielenopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetuksessa korostuu oppimisen ilo, toiminnallisuus ja suullinen vuorovaikutus, ja opetuksessa tulee harjoitella kielenopiskelutaitoja ja vahvistaa oppilaan pystyvyyttä tarjoamalla monipuolisia ikätasolle sopivia tilanteita kielen oppimiseen ja käyttöön (OPH 2019). Tutkimus on osoittanut, että opettajien ja oppijoiden käsityksillä on

keskeinen rooli sekä oppimis- että opetuskäytänteiden muotoutumisessa (esim. Basturkmen 2012, Kalaja ym. 2018). Siksi onkin tärkeää tutkia, miten koulupolkinsa alussa kieliopintonsa aloittavat oppilaat ja heitä opettavat kielenopettajat ajattelevat kielen oppimisesta tässä uudessa varhaisen kielen oppimisen tilanteessa.

Tämän esityksen taustalla on tapaustutkimus, jossa seurataan pitkittäisesti yhtä kielenopettajaa ja hänen oppilaitaan kieltenopetuksen alkamisesta lähtien. Opetusryhmä on yhdysluokka, jossa on ensimmäisen ja toisen luokan oppilaita ja jolle kielenopettaja opettaa englantia kerran viikossa. Aineistoa on kerätty eri tavoin ja tämä esitys pohjaa opettajan ja oppilaiden haastatteluihin, joita on tehty sekä kasvokkain että etäyhteydellä. Oppilashaastattelujen pohjalla käytettiin piirrostehtävää. Litteroitu aineisto analysoitiin sisällönanalyysin keinoin. Tulokset osoittavat ensinnäkin, että kirjoitettu kieli ei juurikaan esiinny oppilaiden puhuessa kielen oppimisesta, vaan oppimista tapahtuu heidän mukaansa lähinnä sanomalla asioita ja toiminnallisuuden kautta. Oppilaat puhuvat kielen oppimisesta opettelemisena, kun taas opettaja ei käytä tätä ilmaisua omassa puheessaan. Opettaja nostaa sana-käsitteen voimakkaasti esille ja tämä heijastuu myös oppilaiden puheessa sanojen listaamisena ja asioiden nimeämisenä. Sana näyttää olevan oppimisen perusta ja sitä käsitellään puheessa (ja toiminnassa) monin eri tavoin.

Xuan Nguyen: Are we there yet? Sailing the digital ship on a lifelong learning journey. A collective look at English language teachers' digital literacy professional development

Since the global pandemic, ICTs have proven to be the universal salvation to our society's functionality. Education is embracing the idea of e-learning aiming at open and lifelong learning. With the increased importance and urgency of digitalisation, digital literacy is gaining recognition as the most valuable tool for lifelong learning. It is hence, a right and a must for language teachers to constantly develop their digital literacy to grow and graduate digitally literate lifelong learners during this challenging time and beyond. Finland has tremendous research endeavours in preparing prospective teachers for digitally inclusive future work, and yet, very little attention to that of in-service teachers; and this is where my research comes into play. The presentation offers an overview of a recent case study of the current digital literacy professional development of in-service English language teachers. Involving 49 people from three Finnish University Language Centres, the research explores various perspectives of leaders, teacher support staff, senior teachers, teachers, and students to find out how they perceive their different yet interrelated roles in the teachers' digital literacy professional development. Drawing on data collected from interviews, focus group discussions, and supplementary observation, the presentation offers an overview of the research key findings related to the current digital literacy professional development needs and practices of English language teachers at Finnish University

Centres. It also discusses the collective views on how their digital literacy could be best further developed.

Eeva-Liisa Nyqvist: Naapurikieli kaupan päälle? Kielikylypyoppilaat lukevat tanskaa

Ruotsi, norja ja tanska muistuttavat kielihistoriallisista syistä paljon toisiaan sekä sanastoltaan että rakenteeltaan. Pohjoismaisen kommunikoinnin ihanne onkin perinteisesti ollut, että kieliryhmien edustajat puhuvat kohdatessaan omaa kieltään pienin kielellisin muokkauksin. Tällaiset kommunikaatiotilanteet ovat kuitenkin haastavia pohjoismaisia kieliä toisena/vieraana kielenä puhuville, vaikka heidänkin on mahdollista oppia ymmärtämään muita pohjoismaisia kieliä omaksumansa pohjoismaisen kielen avulla (Börestam 2011). Kyky ymmärtää kieliä, joita ei ole varsinaisesti opetellut, mutta jotka muistuttavat aiemmin opittua kieltä, on osa ihmisen kielikykyä (Doyé 2004). Kaikki Pohjoismaat itsehallintoalueineen kattanut tutkimus (Delsing & Lundin Åkesson 2005) osoitti kuitenkin suomenkielisten lukiolaisten ymmärtävän muita pohjoismaisia kieliä heikonlaisesti.

Esittelen pilottitutkimustani 15-vuotiaiden suomenkielisten kielikylypyoppilaiden (n=19) kyvystä lukea A2-tasoista tanskankielistä tekstiä ilman aiempaa opetusta kielessä. Teoriataustana toimivat pohjoismaiset ja kansainväliset tutkimukset lähisukukielten ymmärtämisestä ja ilmiöön vaikuttavista tekijöistä (mm. Gooskens 2006, Frinsel et al. 2015, Steffensen 2016, Gooskens & Swarte 2017). Keskeiset kysymykset ovat:

1. Kuinka suuren osan tekstin sanastosta tutkimushenkilöt arvioivat ymmärtävänsä?
2. Kuinka hyvin he ymmärtävät tekstin keskeisen sisällön?

Oppilaat merkitsivät vihreällä sanat, jotka he arvelivat ymmärtävänsä, keltaisella sanat, joista olivat epävarmoja ja punaisella sanat, joita eivät ymmärtäneet. Lisäksi he vastasivat suomeksi tekstinymmärrystä mittaaviin kolmeen sisältökysymykseen. Analysoin sekä itsearvioinnin että sisältökysymysten tuloksia kvantitatiivisesti.

Tulokset osoittavat kielikylypyoppilaiden suhtautuvan itsearvioinnissaan luottavaisesti kykyynsä ymmärtää helpohkoa tanskankielistä tekstiä. He myös vastaavat suurelta osin oikein sisältökysymyksiin. Kielikylypyoppilaiden kykyä ymmärtää ruotsin avulla muita pohjoismaisia kieliä tulisi kuitenkin tutkia suuremmilla populaatioilla ja sekä suullisen että kirjallisen kielen näkökulmista. Tutkimushenkilöni suhtautuivat tehtävään positiivisesti, joten tehtävyydellä on nähdäkseni käyttöpotentiaalia juuri kielikylyvyssä, jossa oppilailla on vankka ruotsin kielen taito.

Tuire Oittinen, Tiina Räisänen & Judit Háhn: University students' perceptions of interaction in remote sessions during the COVID-19 pandemic

Our study aims to increase understanding of university students' experiences of remote teaching and learning during the COVID-19 pandemic. More specifically, we focus on how interaction in Zoom sessions is perceived, highlighting the students' views on the affordances and challenges of the setting when negotiating their presence and participation. Whereas studies on social interaction have shown the complexities of these negotiations in situ, illustrating the organization of one's conduct (i.e., talk and bodily behavior) in 'multiple interactional spaces' as a practical problem, not much attention has been given to the ways they are experienced. The data for our study comes from two Finnish universities, and they consist of students' 1) written reflections on their interactional spaces and 2) interviews. We draw on the qualitative method of thematic analysis to identify recurring themes in both types of data. The preliminary findings show that the students experience difficulties in maintaining focus on the topic of the class due to competing involvements outside the Zoom space, such as those involving the use of a smartphone. On the other hand, varying activities, breakout rooms and video connection (i.e., having the cameras on) seem to facilitate participation and enhance engagement. Overall, the ability to produce and read gestures is found important because it contributes to a feeling of connectedness. Our study has practical implications for education, since knowledge on students' experiences is much needed when developing current and future practices in remote and online teaching.

Anu Palojärvi, Tea Kangasvieri, Liisa Lempel & Josephine Moate: IKI-hankkeen kehittämistyön askelista kohti kielikasvatuksen tulevaisuuden suuntaviivoja

Tämän esityksen tarkoituksena on esitellä kielikasvatuksen kehittämistyön tämänhetkisiä avauksia ja tuoda näkökulmia tulevaisuuden kehitystarpeisiin.

Kielikasvatuksen uudistuspyrkimykset ovat tuottaneet toimivia ruohonjuuritason kokeiluja, mutta hyvät käytänteet menetetään, ellei niitä tunnisteta, jaeta ja kehitetä eteenpäin. Innovatiivisia pedagogisia käytäntöjä kehitetään ympäri Suomen, mutta niiden jakaminen ja jalkauttaminen opettajankoulutukseen sekä kentän opettajien käytänteiksi on kesken (ks. esim. Peltoniemi, ym. 2018). Myös kielikasvatuksen jatkumoiden tukeminen on tärkeää ja koulutusasteet läpäisevää kehittämistyötä tarvitaankin erityisesti juuri nyt, kun kielikasvatuksen kentällä tapahtuu samanaikaisesti monenlaisia muutoksia (ks. esim. Vaarala, Riuttanen, Kyckling & Karppinen 2021).

IKI-hankkeen (Innovatiivisen kielikasvatuksen kartta ja kompassi) tarkoituksena on ollut tunnistaa, kehittää ja laajentaa opettajien ja varhaiskasvattajien toimivia innovatiivisia kielikasvatuksen käytänteitä. Hankkeessa on kerätty havainnointi- ja haastatteluaineistoa päiväkodeista ja kouluista eri puolilta Suomea. Aineistonkeruussa havaittuja hyviä käytänteitä ja

aktiviteetteja on kehitetty eteenpäin hankkeen yhteistyöverkoston avulla, joka koostuu kolmesta yliopistosta, kentän opettajista sekä varhaiskasvatuksen ammattilaisista, opiskelijoista ja opettajankouluttajista. Lisäksi tutkimuksen avulla on selvitetty kielikasvatuksen innovatiiviseen kehittämistyöhön vaikuttavia tekijöitä. Täydennyskoulutuksen kautta puolestaan on pyritty vastaamaan kielikasvatuksen ajankohtaisiin kehittämistarpeisiin ja luomaan kielikasvattajille mahdollisuuksia verkostoitua sekä syventyä aiheisiin yhdessä.

Tässä esityksessä tarkastelemme hankkeen antia kielikasvatuksen kehittämistyölle. Avaamme myös sitä, millainen merkitys opettajankoulutuksen, tutkimus- ja kehittämishankkeiden ja kentän kielikasvattajien välille rakennettavalla monipuolisella yhteistyöllä on kielikasvatuksen eteenpäin viemisessä. Lisäksi nostamme esiin näkökulmia siitä, miten kielikasvatuksen kehittämistä voitaisiin edistää tulevaisuudessa.

Annika Peltoniemi, Katri Hansell, Ari Huhta, Karita Mård-Miettinen, Anni Stylman & Anna Reini: Lärarnas uppfattningar om att inleda undervisningen i A1-språk i årskurs 1

Från och med 2020 inleds undervisningen i A1-språket i årskurs 1, enligt Statsrådets beslut att öka antalet årsveckotimmar i A1-språket i årskurserna 1–2. Detta har gett upphov till en UBS-finansierad uppföljning av den tidigarelagda språkundervisningen med fokus på de vanligaste A1-språken finska i svenskspråkiga skolor och engelska i finskspråkiga skolor. Syftet med uppföljningen är att kartlägga erfarenheter av och uppfattningar om A1-språksundervisningen i årskurs 1 bland lärare, elever och vårdnadshavare samt elevernas språkkunskaper i A1-språket.

I denna presentation diskuteras lärarnas uppfattningar om att inleda undervisningen i A1-språket i årskurs 1 med fokus på möjligheter och utmaningar som lärarna identifierat. Materialet samlades in 2020 genom en elektronisk enkät, som riktade sig till alla lärare som undervisade finska eller engelska som A1-språk i årskurs 1. Enkäten besvarades av 645 lärare (94 finska och 551 engelska). Svaren har analyserats statistiskt och innehållsligt.

Resultaten visar att lärarna överlag har en positiv uppfattning om språkundervisningen i årskurs 1 och att de anser att undervisningen skiljer sig från A1-språksundervisning som inleds i årskurs 3. Möjligheter ansågs bl.a. vara gynnsam ålder för språkinläring samt en mjukstart till språkstudierna genom lekfulla undervisningsmetoder. Utmaningarna handlar om bl.a. nivåskillnader i elevernas språkfärdigheter och skolmognad, att eleverna inte kan läsa och skriva och bristen på läromaterial. Resultaten visar således att även om tidigareläggningen av A1-språket i allmänhet anses vara en ändring i rätt riktning, behöver lärarna stöd för det praktiska genomförandet i form av bl.a. åldersenliga läromedel och fortbildning..

Oona Piipponen, Liisa Karlsson & Ritva Kantelinen: The teacher's influence on a space of learning that promotes reciprocal intercultural encountering

Intercultural encountering in the language-learning classroom is often seen as an authentic experience for students to practise their language and intercultural competences. However, research has shown that not all encounters lead to transformative learning. The aim of this presentation is to reflect on the teacher's role in supporting the development of a space of reciprocal encountering, which promotes personal growth, dialogic interaction and taking the perspective of the other. The theoretical model is based on findings from an ethnographic classroom-based study, where classes in Scotland and Finland or Belgium and Finland exchanged stories told using the Storycrafting (sadutus/sagotering) method. Abductive analysis was used to move back and forth between theoretical literature and the qualitative data in order to produce a new theoretical model that explains which dimensions hinder or enable a space of reciprocal encountering to develop. These include power, knowledge, relatedness, purpose, structure, continuity and meaningfulness. The model can be used by teachers as an analytical tool to help them understand why an encountering experience didn't "feel right" or remained too shallow for deeper learning to occur, and how to change their practice to enable students' meaningful, reciprocal intercultural encounters.

Sari Päivärinne: ENACT - verkkosovellus monikulttuurisuuden ja kielitietoisuuden opetuksen avuksi

Communities, Languages and Activities App (ENACT) on Erasmus + -hanke, jossa kehitetään verkko- ja mobiiliteknologiaa hyödyntäen sovellusta, jonka avulla voi tutustua erilaisiin kulttuurisiin toimintoihin ja kieliin. Hanketta johtaa Newcastle'n yliopisto (Iso-Britannia). Yhteistyökumppaneina ovat Bogazicin yliopisto (Turkki), Universitat Autònoma de Barcelona (Espanja), Helsingin yliopisto (Suomi) ja Cultura-säätiö (Suomi).

Tämä tehtäväpohjaiseen oppimiseen nojaava hanke tuo yhteen kielitieteen, koulutuksen ja tietojenkäsittelytieteen asiantuntijoita ja siinä pyritään luomaan mahdollisuuksia laajentaa kulttuurien välistä ymmärrystä digitaalisen tekniikan avulla. ENACT-verkkosovelluksen avulla kuka tahansa voi lyhyesti esitellä äidinkieltään ja jotakin itselleen kulttuurisesti merkityksellistä toimintaa.

Verkkosovelluksen sisältöä on tarkoitus luoda mieluiten pareittain tai pienissä ryhmissä ja niin, että työryhmän jäsenillä ei olisi sama kulttuuritausta. Sisältö tuotetaan yhdessä neuvotellen ja keskustellen. Toisaalta myös jo olemassa olevia kulttuuriaktiiviteetteja voi tehdä yhdessä ja keskustella niistä. Aktiiviteetteihin voi liittää erilaisia kielenoppimista tukevia tehtäviä; sovellus on suunniteltu niin että siinä hyödynnetään interaktiivisen median mahdollisuuksia.

ENACTin pitkän aikavälin tavoitteena on rakentaa materiaalipankki kulttuurisista kielenopetustehtävistä, jotka ovat käytettävissä ilmaiseksi kaikkialla maailmassa kattaen mahdollisimman monta kieltä ja kulttuuria. Toinen tärkeä tavoite on kerätä dataa kulttuurien välisen viestinnän tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto avaa myös mahdollisuuksia digitaalisten taitojen ja kielenoppimisen tarkastelemiseen osana yhteistä vuorovaikutustilannetta ja yhteisesti toteutettua projektia.

<https://enacteuropa.com/>

Stanka Radojicic & Dragana Vukovic Vojnovic: Self- directed learning readiness - A case study of English for specific purposes learners at the Faculty of Sciences, University of Novi Sad

In the field of English for Specific Purposes (ESP) at university level, self-directed learning is observed as an empowering tool for attaining optimal success in language learning. Since self-directed learning has been significantly related to students' language learning achievement, this study explores students' self-directed learning readiness regarding ESP courses at the Faculty of Sciences. Our main research questions will be: Are students ready to use self-directed learning strategies (awareness, motivation, language learning strategies) in ESP learning? What are the most frequent strategies (awareness, motivation, language learning strategies) used by the students to achieve goals and successfully accomplish ESP course requirements? What are the strategies they select as their lifelong learning strategies? A survey questionnaire with a six-point Likert scale will be administered to students attending ESP courses at the Faculty of Sciences, University of Novi Sad. The data of the questionnaire will be analysed using descriptive statistics.

The results of the study may help language instructors and learners to cultivate self-directed language learning process at the university level. Further, the practical implications of this study on self-directed learning readiness for both ESP teaching and learning, as well as implications for lifelong learning of foreign languages will be discussed.

Kati Rantala-Lehtola & Maria Ruohotie-Lyhty: Kandidaatintutkielman kirjoittaminen emotionaalisen prosessina

Tutkimuksen tavoitteena on antaa entistä vivahteikkaampi kuva tieteellisen kirjoittamisen prosessista ja tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan kehittää yliopistojen kirjoittamispedagogiikkaa ja ohjauskäytänteitä. Tieteellisessä kirjoittamisessa ei ole kyse vain akateemisista tekstitaidoista vaan osallistumisesta sosiaaliseen, merkitykselliseen vuorovaikutukseen, jossa väistämättä tunteet ja identiteetti ovat mukana. Tutkimuskysymykset ovat: Mitä merkityksiä

kirjoitusprosessiin liittyville tunteille annetaan kirjoitusprosessin eri vaiheissa? Miten tunteet liittyvät kirjoittamiskäsityksiin ja identiteettiin? Tutkimukseen osallistui kahdeksan Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian opiskelijaa, jotka kirjoittivat kandidaatintutkielmaa.

Tutkimus nojaa sosiokulttuuriseen teoriaan, ja sen lähestymistapa on narratiivinen. Tieteellisen kirjoittajan ymmärryksen ja toiminnan nähdään olevan suhteessa opiskelu- ja tiedeyhteisön toiminnan tavoitteeseen. Kiinnostus kohdistuu opiskelijoiden representaatioihin ja kertomuksiin kirjoittamisesta. Tieteellisellä kirjoitusprosessilla tarkoitetaan tässä mm. suunnittelua, palautteen arviointia ja oman toiminnan reflektointia.

Tutkimusaineistona ovat opiskelijoiden Tutkimusviestinnän kurssilla syksyllä 2019 tekemät kuvakollaasit (8 kpl) selitysteksteineen heidän tutkielmiensa kirjoitusprosessien alkuvaiheesta sekä kurssin ulkopuoliset haastattelut (23 kpl) elämänviivasovelluksineen kirjoitusprosessien alusta, keskeltä ja lopusta. Viimeisin haastattelu on helmikuulta 2021. Aineisto on analysoitu narratiivisin menetelmin sekä soveltaen erilaisia työkaluja tunteiden tunnistamiseksi. Tutkimus on artikkelikäsitelmän teon vaiheessa.

Aineistosta on hahmotettavissa tunteiden näkökulmasta neljä tyyppitarinaa: kasvutarina, selviytymistarina, projektitarina ja taistelutarina. Vaikka kaikissa tarinoissa koetaan luonnollisesti sekä positiivisia että negatiivisia tunteita kirjoitusprosessin aikana, tietyt tunteet tulevat enemmän esiin ja saavat merkitystä jossain tietyssä tarinassa verrattuna toisiin. Taistelutarinan edustavat kokivat eniten vaikeuksia kirjoittamisessa. Nämä vaikeudet on mahdollista ennakoita jo kirjoitusprosessin alkuvaiheessa sekä kollaasien että kokemusviivojen perusteella. Niissä ilmenevät tunteet vaikuttavat ja tulevat uudelleen esiin myöhemmässä kirjoitusvaiheessa. Vahvaa negatiivista tunnetta kielentämällä ja tarkastelemalla voi päästä kiinni mieltä vaivaavaan asiaan, jota voi yrittää ratkoa yhdessä jonkun toisen kanssa.

Eeva Raunela: Kielitietoisuuden kehittyminen ja dialoginen oppikirjaton opetus äidinkielen ja kirjallisuuden lukio-opetuksessa

Esitykseni perustuu joulukuussa 2018 valmistuneeseen väitöskirjaani "Opin oppimaan itseltäni" - Autoetnografinen toimintatutkimus kielitietoisuuden kehittymisestä sokraattista opetusmenetelmää hyödyntäen lukion äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Väitöstutkimukseni kenttätyövaiheessa Lappeenrannan steinerkoulun lukiossa vuosina 2009–2012 sovelsin sokraattista keskustelumenetelmää lukio-opiskelijoista koostuvan seurantaryhmän äidinkielen ja kirjallisuuden opetukseen ja tutkin menetelmän toimivuutta lukio-opiskelijoiden kielitietoisuuden kehittymiseen. Keskeinen tavoitteeni oli saada lukio-opiskelijat havainnoimaan omia kielenkäyttökokemuksiaan, sanallistamaan ne keskusteluissa ja yhdessä muiden kanssa pohtimaan kokemustensa perusteella sitä, mitä kieli on ja miten se liittyy jokaisen omaan identiteettiin. Tutkimukseni pääaineisto koostuu opiskelijoiden

oppituntikeskusteluja seuranneista kirjoitelmista kolmen vuoden ajalta; analyysissä käytin fenomenografista aineistonanalyysia.

Kerron soveltamani dialogisen opetuksen menetelmästä, sen käytännön toteutuksesta sekä opiskelijoiden kokemuksista. Dialogisen opetuksen vaikutukset oppituntiin näyttäytyvät erityisesti opiskelijoiden keskinäisen sekä opiskelijoiden ja opettajan välisen vuorovaikutuksen laadun muuttumisessa. Oppituntien suunnitteleminen kysymysten varaan sisältötiedon jakamisen sijaan tuo oppitunteihin ennalta arvaamattomia elementtejä, mutta auttaa opiskelijaa liittämään oppisisällöt omaan kokemusmaailmaansa. Parhaimmillaan opiskelija kokee saavansa yksilöllistä opetusta, vaikka opiskeleekin ryhmässä. Vuorovaikutuksen onnistuminen oppitunnilla edellyttää turvallista oppimisympäristöä, johon opettaja voi vaikuttaa ottamalla opetuksen suunnittelussa huomioon sekä vuorovaikutustaitojen kehittymisen vaiheet että ikäkausipedagogiikan näkemykset.

Anna Soltyska: Increasing teachers' awareness of e-cheating in e-assessment: the need for continuous professional education

Hybrid and exclusively online language education have become a common necessity throughout most educational contexts in the majority of European countries due to the outbreak of Covid-19 pandemic. In line with the principle of constructive alignment, language assessment had to turn to online modes as well, which resulted in justified concerns about validity and reliability of online testing in the face of increased occurrences of e-cheating.

The study group "Language centres against academic misconduct" recognised the current need of language practitioners for a more guided transition from analogue to digital assessment contexts. Accordingly, its main activity shifted from raising awareness of and combating instances of conventional, analogue cheating to informing language instructors about digital security and counteracting e-cheating in language testing.

A survey was conducted among university teachers in Germany to examine the scale of the phenomenon and analyse respondents and their institutions' attitudes towards e-cheating and measures implemented to reduce it. Furthermore, several online meetings, including discussions, consultancies, lectures and workshops, were held for members of the community. A manual "Promoting Academic Integrity in Language Learning and Assessment: Eliminating misconduct in online assessment" was published as the interim outcome of the project.

As the purpose of taking a test and not the learners' age appear crucial in terms of their readiness to resort to unlawful practices while being assessed, language teachers at all levels of education need to be aware of misconduct in its various forms.

Elina Tergujeff: Ymmärrettävyytutkimuksen antia kielipedagogiikalle: Esimerkkinä suomalaisten puhuma englanti

Kielentutkimuksen kentälle on muodostunut tutkimusperinne, joka pureutuu puheen ymmärrettävyyteen, ymmärrettävyyden helppouteen ja vieraan aksentin voimakkuuteen. Lukuisat tutkimukset ovat osoittaneet edellä mainitut ilmiöt osittain toisistaan riippumattomiksi, esim. puhe voi olla täysin ymmärrettävää hyvinkin voimakkaasta aksentista huolimatta. Kielenopetuksen näkökulmasta ymmärrettävyytutkimuksen arvokkainta antia lienevät selvitykset siitä, mitkä puheen piirteet ovat yhteydessä vieraskielisen puheen ymmärrettävyyteen. Tutkimustietoa on alkanut kertyä myös suomalaisten oppijoiden vieraskielisestä puheesta. Tieto mahdollistaa kielenopetuksen suuntaamista ymmärrettävyyden kannalta olennaisiin puheen piirteisiin sekä tämän huomioimisen opettajankoulutuksessa.

Esitelmässä kuullaan tutkimustuloksia suomalaisten puhuman englannin ymmärrettävyyteen keskittyvästä tutkimushankkeesta. Hankkeessa selvitettiin suomen- ja ruotsinkielisten puhuman englannin ymmärrettävyyttä, ymmärrettävyyden helppoutta ja vieraan aksentin voimakkuutta pääosin englanninkielisten kuulijoiden näkökulmasta. Lisäksi tutkittiin, mitkä puheen piirteet ovat yhteydessä kuulijoiden arvioihin ymmärrettävyyden helppoudesta ja aksentin vahvuudesta. Valtaosa hankkeen tutkimuksesta perustuu kuuntelukokeeseen, jossa englanninkieliset kuulijat (n = 34) antoivat arvionsa suomalaisten puhujien (n = 60) tuottamista lyhyistä puhenäytteistä yhdeksänportaisella asteikolla. Puhenäytteistä tehdyt analyysit (esim. sujuvuuspiirteiden mittaukset) mahdollistivat puheen piirteiden yhdistämisen annettuihin arvioihin ymmärrettävyyden helppoudesta ja aksentin voimakkuudesta.

Tulokset osoittavat, että eurooppalaisen viitekehyksen taitotasolle B1 ja B2 arvioitu ruotsinkielisten puhuma englanti saa keskimäärin parempia arvioita kuin suomenkielisten. Suomenkielisistä englannin puhujista heidät erottaa erityisesti nopeampi puhe ja pidemmät yhtämittaiset puhejaksot. Yleisemmin ymmärrettävyyden helppouteen linkittyvät puheen nopeuteen ja tauotukseen liittyvät piirteet. Osa näistä piirteistä on yhteydessä myös aksentin voimakkuuden havaitsemiseen, johon linkittyy myös äänteiden onnistuminen. Tulokset kannustavat painottamaan sujuvuutta ymmärrettävyyteen tähtäävässä kielipedagogiikassa sekä huomioimaan ymmärrettävyyteen vaikuttavia tekijöitä aiempaa vahvemmin osana kielitaidon arviointia.

Tutkimusta ovat rahoittaneet Svenska Kulturfonden (2016–2017) ja Suomen Akatemia yhdessä Jyväskylän yliopiston kanssa (2018–2021).

Päivi Virkkunen & Minnaleena Toivola: Oppijan kokemus ääntämisen opetuksessa saadusta palautteesta

Suullinen kielitaito on tärkeä kielitaidon osa-alue. Oppijalla ei kuitenkaan välttämättä ole käsitystä siitä, miten puhetta tai vieraan kielen äänteitä ja prosodiaa tuotetaan, mikä voi vaikeuttaa ääntämisen oppimista. Vieraan kielen ääntämisen vaikeudet johtuvatkin yleisemmin kognitiivisen kuin motorisen kielitaidon puutteesta (Fraser, 2000). Ääntämisen oppiminen edellyttää runsasta motorista harjoittelua ja palautteen saamista. Palaute on tärkeää, jotta oppija tulee tietoiseksi oman ääntämisensä piirteistä (Tergujeff, Heinonen, Ilola, Salo & Kara, 2019).

Aiempi kielenopetuksen tutkimus osoittaa, että kielenopettajat eivät välttämättä tiedä, miten ääntämistä voisi opettaa (Tergujeff, 2013). Palautteenannosta luokkaopetuksessa ei ole tehty laajempaa suomalaista tutkimusta, mutta Virkkunen ja Toivolan (2020) kyselyssä nousi esille, että monet opettajat pitivät palautteen antamista vaikeana. Oppijat kuitenkin toivovat saavansa palautetta omasta ääntämisestään voidakseen kehittyä siinä paremmiksi (Ilola, 2020).

Selvitämme palautteenantoa käsittelevässä kyselytutkimuksessamme, miten oppija kokee luokkatilassa saamansa korjaavan tai positiivisen palautteen, ja millainen kokemus vastaajilla on palautteenannon vaikutuksesta heidän ääntämiseensä. Kysely sisälsi 65 palautteen antajaa, palautemenetelmiä ja palautteen antamisen ajankohtaa koskevaa väittämää. Tutkimukseen vastasi 56 yliopisto-opiskelijaa, jotka arvioivat lukiossa saamaansa ääntämispalautetta.

Alustavat tulokset osoittavat, että oppijat toivovat saavansa korjaavaa palautetta luokkatilanteessa. Esimerkiksi väittämään "Uskon, että opin paremmaksi ääntäjäksi, jos saan korjaavaa palautetta opettajalta" oli kaikkien vastausten keskiarvo 4,64 (asteikolla 1=täysin eri mieltä; 5=täysin samaa mieltä). Esityksessämme kerromme laajemmin tuloksista ja pohdimme niiden merkitystä suhteessa opetuskäytänteisiin. Tutkimuksemme tuo uutta tietoa palautteenannon merkityksestä oppijalle ja toivoaksemme sen tulokset rohkaisevat opettajia antamaan selkeää ja kannustavaa ääntämispalautetta, joka edistää oppimista.

Susanna Virtanen & Csilla Horváth: Mansi textbook – presenting a forthcoming international project

In this paper, we will present our forthcoming textbook project financed by the Kone Foundation and realized at the University of Helsinki. The aim of the project is to publish a textbook on the contemporary Mansi language in accordance with modern pedagogy. Mansi is a distant relative of Finnish, spoken in Western Siberia, with about 1,000 speakers. The language is severely endangered. The lack of a proper textbook has long been an obstacle to the high-quality teaching of the Mansi language in European universities.

The project is based on research. Our project team consists of one Finnish and one Hungarian postdoctoral researcher, and a native Mansi journalist, who is also an educated teacher of Mansi. All of the members of the team are qualified language teachers. The project will make use of the team members' own research results, pedagogical skills and the native speaker's language skills. The book will be published by the Finno-Ugrian Society.

The project will start in August of 2021. As a preliminary work, we are already preparing online teaching material on Mansi to be published in the Library of Open Educational Resources (aoe.fi). The preliminary material is already in use in Mansi classes given by one of our team members. The planned functional-descriptive textbook can be used to achieve language proficiency at level B1. The book will be in English. Also a website containing materials such as open access audio materials will be produced.

Anna von Zansen, Mikko Kuronen & Raili Hilden: Teknologia avuksi suullisen kielitaidon arviointiin

Tutkimus liittyy monitieteiseen hankkeeseen, jossa hyödynnetään kieliteknologiaa suullisen kielitaidon arvioinnissa. Tavoitteena on kehittää työkalu, jota voitaisiin käyttää suullisen kielitaidon arvioinnissa isoissa ja tärkeissä kielikokeissa. Sen avulla opiskelijat voisivat myös harjoitella vieraan tai toisen kielen ääntämistä ja puheen tuottamista. Työkalun pilottiversiot tehdään ruotsin ja suomen kielestä.

Hankkeen rekrytoimat ja kouluttamat arvioijat (n=18) arvioivat yli 2000 lyhyttä puhenäytettä Moodlessa. Puhujat olivat ruotsia toisena kotimaisena kielenä opiskelevia lukiolaisia. Arvioitavat puhenäytteet olivat vastauksia lyhyisiin reagoitetehtäviin. Arviointikriteerit koostuivat holistisesta taitotasoarviosta sekä analyttisistä kriteereistä. Arvioinnin jälkeen arvioijat vastasivat kyselyyn, jolla kartoitettiin heidän näkemyksiään arviointityökalun, kriteerien ja tehtävien toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Esittelemme varsinaisen arviointiprosessin menetelmään sekä arvioijien kyselyvastaukset.

Koneellista arviointia opetetaan ihmisarvioijien antamien arvioiden avulla. Arvioijien näkemyksistä on hyötyä suullisten koetehtävien ja niihin liittyvien arviointikriteerien jatkokehittämissä. Arvioijien kommenttien pohjalta voidaan myös kehittää automaattista palautetta, jota sovellus antaa kielenoppijoille.

Minttu Vääntinen: Interactional spaces in technology-mediated EFL teaching

How is mutual ground for interaction achieved when technological devices are used as study tools or as the medium for teaching? My doctoral research addresses this question by

investigating how interactional spaces are built and sustained, i.e. how participants display mutual attention to joint activity, in technology-mediated English as a Foreign Language (EFL) teaching. Employing multimodal conversation analysis as the theoretical background and the tool for analysis, I will explore these questions:

1. How is interaction in video-mediated and technology-rich EFL lessons co-constructed by the participants?
2. What multimodal practices are used to collaboratively build and sustain interactional spaces during teacher – pupil interaction in technology-mediated EFL teaching?
3. What multimodal practices do EFL pupils employ to build and maintain interactional space during peer group tasks on technology-mediated lessons?

I have begun the preliminary analysis, examining 15 video-recorded EFL lessons from three Finnish comprehensive schools recorded during the Covid-19 pandemic. Most are face-to-face lessons, with three hybrid lessons where some of the pupils participate via video-conferencing applications. The analysis focuses on successful and unsuccessful attempts at openings in interaction and at maintaining shared interaction by investigating how speech, gestures, gaze, and other embodied actions are employed.

As learning occurs within interaction, analysing interactional structures will offer insights into the possibilities for learning in these settings. The findings will thus help in developing technological applications and pedagogical practices that meet the changing educational needs.